

EBA/GL/2021/12

11. november 2021

Suunised

krediidasutuse direktiivi 2013/36/EL
artikli 8 lõike 5 kohase tegevusloa
andmise ühise hindamismetoodika kohta

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse EBA seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk selle kohta, kuidas tuleks Euroopa Liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid neid järgima, rakendades neid sobival viisil oma tavades (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalveprotsesse), sealhulgas ka siis, kui suunised on ette nähtud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le hiljemalt 08.04.2022, kas nad järgivad või kavatsesid järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormi kasutades, compliance@eba.europa.eu märkides viite „EBA/GL/2021/12“. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teatada.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Käesolevad suunised eritlevad ühise hindamismetoodika, mida kasutatakse kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL (edaspidi „kapitalinõuete direktiiv“) ja sama direktiivi (mida on muudetud direktiiviga (EL) 2019/878) artikli 8 lõikega 5 EBA-le antud volituse alusel sätestatud tegevusloa andmisel.

Kohaldamisala

6. Neid suuniseid kohaldatakse alati, kui pädevad asutused peavad kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL (mida on hiljem muudetud) hindama, kas anda luba tegutsemiseks krediidasutusena, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 ² (edaspidi „kapitalinõuete määrus“) artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunktides a ja b.

Adressaadid

7. Käesolevad suunised on adresseeritud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punkti 2 alapunktis i määratletud pädevatele asutustele.

Mõisted

8. Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevates suunistes mõisteid samas tähenduses, nagu on kasutatud ja määratletud kapitalinõuete määruses, kapitalinõuete direktiivis, määruses (EL) 2019/2033 ³ (mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid) ja direktiivis (EL) 2019/2034 ⁴ (mis käsitleb investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet).

9. Lisaks kasutatakse käesolevates suunistes järgmisi mõisteid.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus	Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis iii määratletud pädev asutus
ÜHM	Ühine hindamismetoodika

² Muudetud määrusega (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 575/2013, (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 806/2014.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2034, mis käsitleb investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2002/87/EÜ, 2009/65/EÜ, 2011/61/EL, 2013/36/EL, 2014/59/EL ja 2014/65/EL.

3. Rakendamine

Kohaldamiskuupäev

10. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 08.04.2022.

4. Üldpõhimõtted

4.1 Ühine hindamismetoodika

11. Pädevad asutused peaksid tagama, et nad kohaldavad kapitalinõuete määruse artikli 4 lõikes 1 määratletud krediidasutusele tegevusloa andmisel käesolevates suunistes sätestatud ühist hindamismetoodikat.
12. Ühise hindamismetoodikaga sätestatakse kriteeriumid ja meetodid, mille kohaselt peaksid pädevad asutused hindama krediidasutusele tegevusloa andmisel kohaldatavate direktiivi 2013/36/EL artiklites 10–14 sätestatud ühiste nõuete täidetust.
13. Käesolevates suunistes tähendavad viited riskile ka rahapesu- ja terrorismi rahastamise riski. Seega peaksid pädevad asutused loa andmisel põhjalikult hindama rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise aspekte. Selleks peaksid pädevad asutused tegema vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 117 lõikele 5 koostööd asjaomase rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse ning muude asjaomaste avalik-õiguslike asutustega⁵.
14. Tagamaks, et tegevusloa andmisega seotud hindamine põhineb usaldusväärsel teabel, peaksid pädevad asutused vaatama läbi teabe ja dokumendid, mis on esitatud koos taotlusega vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsetele tehnilistele standarditele*, arvestades tõesuse, selguse, täpsuse, ajakohasuse ja täielikkuse nõudeid ning vajadust tagada asutuse kindel ja usaldusväärse juhtimine. Vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 10 lõikele 2 võivad pädevad asutused nõuda taotlejalt ka täiendava teabe või täiendavate selgituste esitamist.
15. Ühine hindamismetoodika on tehnoloogianeutraalne ja uuendustegevust soosiv ning kohaldatav seega kõiki ärimudeleid (nii tavapäraseid kui ka uuenduslike ärimudeleid ja/või tarnemehhanisme) kasutatavate tegevusloa taotlejate krediidasutuste korral ning samal ajal ei kehtesta konkreetsete tehnoloogiate kasutamise ega kindlate struktuuride kasutuselevõtu nõudeid. Seega ei takista see uute tehnoloogiate ja uuenduslike ärimudelite turuletulekut ega ulatuslikumalt kasutusele võtmist. Sellest tulenevalt ei peaks pädevad asutused taotluse hindamisel eelistama ega takistama teatud tehnoloogia kasutuselevõttu, samuti ei peaks nad eelistama ega mitte-eelistama teatud ärimudelit või teenust. See ei mõjuta vajadust tagada, et ärimudel või tarnemehhanism ei takistaks pädevatel asutustel teha tõhusat järelevalvet.

⁵ Eelkõige kooskõlas EBA suunistega, mis käsitlevad koostööd ja teabevahetust usaldatavusnõuete täitmise järelevalveasutuste, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste ja rahapesu andmehäruude vahel vastavalt direktiivile 2013/36/EL. 27. mai 2021 konsultatsioonidokument EBA/CP/2021/21 on aadressil <https://www.eba.europa.eu/eba-consults-new-guidelines-cooperation-and-information-exchange-area-anti-money-laundering-and>.

16. Et tagada kogu ELis võrdsed tingimused, peaks pädevate asutuste hindamine olema üksnes tehniline, lähtuma usaldatavusnõuetest ja olema kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikliga 11.

4.1.1 Proportsionaalsus

17. Pädevad asutused peaksid tegevusloa andmisega seotud hindamise tegema kooskõlas käesolevates suunistes sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, tagamaks, et hindamine on vastavuses taotluse esitanud krediidasutuse individuaalse riskiprofiili ja ärimudeliga, ning saavutada seega tulemuslikult regulatiivnõuete eesmärgid.
18. Selleks peaksid pädevad asutused arvestama järgmisi kriteeriume:
- a) taotleva krediidasutuse ja asjakohasel korral tema tütarettevõtjate (kes on usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalas) bilansi eeldatav maht;
 - b) taotleva krediidasutuse geograafiline esindatus ja tegevuse maht igas jurisdiktsioonis;
 - c) taotleva krediidasutuse õiguslik vorm, sh kas ta kuulub kontserni;
 - d) kas krediidasutus on börsil noteeritud või mitte;
 - e) taotleva krediidasutuse kavandatud tegevuse ja osutatavate teenuste liik (vt ka direktiivi 2013/36/EL I lisa ja direktiivi 2014/65/EL I lisa);
 - f) ärimudel (sh selle uuenduslikkus, ainulaadsus või keerukus) ja strateegia, samuti selle rakendamise ja täitmisest tulenev eeldatav riskitase; kavandatava äritegevuse olemus ja keerukus;
 - g) krediidasutuse organisatsioonistruktuur;
 - h) tegevusluba taotleva krediidasutuse kavandatud riskistrateegia, riskivalmidus ja riskiprofiil;
 - i) tegevusluba taotleva krediidasutuse omandiline kuuluvus ja rahastamisstruktuur;
 - j) klientide liik (nt jaekliendid, ärikliendid, asutused, väikeettevõtjad, avaliku sektori asutused) ning toodete või lepingute keerukus;
 - k) kavandatavad edasiantavad tegevused ja turustusahelad;
 - l) olemasolevad ja/kavandatavad infotehnoloogiasüsteemid, sh talitluspidevuse süsteemid ja edasiantavad tegevused selles valdkonnas;
 - m) kas luba taotlev krediidasutus kuulub kontserni, mille suhtes pädev asutus kohaldab konsolideeritud järelevalvet;

- n) kas luba taotleval krediidasutusel esitada taotluse ainult konkreetse tegevuse kohta või kas juba tegutsenud krediidasutus taotleb loa kohaldamisala laiendamist, kui luba on antud üksnes konkreetsete tegevuste võimaldamiseks;
 - o) kas teabe liik ja ulatus on kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standarditega*.
19. Lõigu 18 alapunkti m) korral ja kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutavat teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 10 lõikega 1 peaks hindamise põhjalikkuse otsustamisel lähtuma pädeva asutuse otsestest teadmistest (mis põhinevad temale kättesaadaval teabel) taotleva krediidasutuse või kontserni ärimudeli, riskiprofiili ning kehtivate usaldatavusnõuete, finants-, äri- ja tegutsemistingimuste kohta.
20. Lõigu 18 alapunktis n) nimetatud juhul ning kui kavandatud tegevuse laiendamine ei muuda oluliselt krediidasutuse olemust ja riskiprofiili, peaks pädevate asutuste tehtav hindamine olema piiratud ulatusega ja keskenduma sellele, kuidas mõjutab uus täiendav tegevus üldist ärimudelit ning usaldatavusnõuete täitmise võimet, eelkõige krediidasutuse kindlat ja usaldusväärset juhtimist (sh eelkõige uute äriplaanide kasumlikkus ja äriplaani üldine kestlikkus, juhtorgani liikmete sobivus juhtimis- või järelevalvefunktsioonide täitmiseks, sisekontrolliraamistik ja IT-süsteemid). Samuti peaks see lähtuma pädeva asutuse otsestest teadmistest taotleva krediidasutuse või kontserni ärimudeli, riskiprofiili ning kehtivate usaldatavusnõuete, finants-, äri- ja tegutsemistingimuste kohta.
21. Pädevad asutused ei kohalda proportsionaalsuse põhimõtet kunagi ulatuses, millega kaasneks tegevusloa taotleva krediidasutuse vabastamine kohustuslike tegevusloa andmise nõuete täitmisest.

4.2 Tegevusloa andmise ja järelevalvelise edasise hindamise ühtsus ja järjepidevus

22. Ühise hindamismetoodika kohaselt peaksid pädevad asutused hindama krediidasutuse tegevusloa taotlust kooskõlas usaldatavusnõuete ja järelevalveliste hindamismetooditega, mida kohaldatakse ka edasise tegevuse suhtes. Nad peaksid vältima hindamistavasid, mis soosivad vastuolulisi lähenemisviise krediidasutuse elutsükli eri etappidel.
23. Sellega seoses tuleks reguleerimise dubleerimise ja järjekindlusetuse vältimiseks tõlgendada käesolevaid suuniseid, pidades silmas EBA asutamismääruse artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide sätteid, samuti nende õigusaktide alusel vastu võetud seotud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide, regulatiivsete tehniliste standardite, rakenduslike tehniliste standardite ning suuniste ja soovitude sätteid, mis on ühise hindamismetoodika jaoks asjakohased, ning kasutada nende korral ristviiteid, kui see on sobiv ja kohane.
24. Pädevate asutuste tehtav hindamine peaks keskenduma eesmärgile tagada krediidasutuse kindel ja usaldusväärne juhtimine alates turulepääsu esimesest päevast.

25. Selle eesmärgi täitmise tagamiseks peaksid pädevad asutused andma tegevusloa ainult siis, kui nad on veendunud, et kõik loa andmise nõuded on täidetud. Samas peaksid pädevad asutused arvestama tehnilisi ja tegevuslikke kohandusi, mida krediidiasutus võib olla kohustatud tegema asutamise etapis. Tagamaks, et neid asjaolusid arvestatakse nõuetekohaselt, võivad pädevad asutused kohaldada eeltingimusi ja/või hilisemaid kohustusi või piiranguid või selgitada oma ootusi seoses konkreetsete järelevalvevaldkondadega, kooskõlas lõikudega 26–29 allpool.
26. Pädevad asutused võivad omal äranägemisel kehtestada tegevusluba taotleva krediidiasutuse suhtes tegevusloa andmise ajal eeltingimusi ja/või hilisemaid kohustusi. Selliste eeltingimuste ja/või hilisemate kohustuste kehtestamine peaks lähtuma pädevate asutuste positiivsest hinnangust, mille kohaselt on kõik tegevusloa andmise nõuded sisuliselt täidetud ja loa andmine asjakohane. Selguse ja õiguskindluse tagamiseks peaksid pädevad asutused selliseid eeltingimusi ja/või hilisemaid kohustusi nende kohaldamise korral arusaadavalt ja piisavalt selgitama.
27. Kooskõlas lõiguga 26 võivad pädevad asutused kohaldada eeltingimusi ainult seoses selliste tegevusloa andmise nõuete formaalsete ja mittesisuliste aspektidega, mida tegevusluba taotlev krediidiasutus võib tegelikkuses täita üksnes pärast seda, kui pädev asutus on andnud positiivse hinnangu kõigi tegevusloa andmise nõuete sisulise täitmise kohta. Näiteks võivad tegevusloa andmise nõuete formaalsed ja mittesisulised aspektid hõlmata sõltuvalt asjaoludest selliste dokumentide esitamist, mille tegevusloa taotleja on ametlikult vastu võtnud, tegevusloa taotleja sisemenetluse ametlikku valmimist või IKT-süsteemide testimist, millega kontrollitakse nende täielikku tegelikku toimimist.
28. Vastavalt lõikudes 26 ja 27 sätestatud nõuetele ja piiridele võivad pädevad asutused tegevusloa andmisel kohaldada eeltingimusi seoses küsimustega, mille korral tegevusloa taotleja või üksus on kohustatud teatud viisil tegutsema või hoiduma teatud tegevustest enne loa jõustumist. Pädevad asutused peaksid kehtestama nõuete täitmise tähtpäeva ja märkima selgelt, et tegevusluba jõustub alles siis, kui tingimused on täidetud. Seni, kuni tingimused ei ole täidetud, ei saa luba taotlev krediidiasutus tegelda pangandustegevusega ega kasutada nimetusi „pank“, „hoiupank“ ega muid panganimetusi.
29. Kooskõlas lõiguga 26 võivad pädevad asutused kehtestada krediidiasutuse suhtes hilisemaid kohustusi, et käsitleda pärast loa andmist tekkivaid küsimusi. Pädevad asutused võivad sellised hilisemad kohustused kehtestada üksnes siis, kui vaatamata sellele, et tegevusluba taotlev krediidiasutus on sisuliselt täitnud kõik tegevusloa andmise nõuded, tuleb neist ühe või mitme täitmist eraldi pidevalt jälgida ja täitmine tagada, kui see on õigustatud. Sellest tulenevalt peaksid pädevad asutused selgitama, et kuigi kohustuse täitmata jätmise ei muuda algselt väljastatud tegevusluba kehtetuks, tuleks selle täitmata jätmise korral kasutada järelevalvevahendeid või rakendada täitemeetmeid ja/või karistusi. Näiteks võib kehtestada kohustusi seoses küsimustega, mida käsitatakse tegevusloa andmise rakendusmeetmetena, näiteks aruandluskohustus või kohustus tagada, et juhtorgani liikmetel on piisavad eriteadmised (nt nad on läbinud vastava koolituse).

30. Ilma et see mõjutaks tegevusluba taotleva krediidasutuse kohustust täita kõiki tegevusloa andmise nõudeid ja sõltuvalt tegevusloa andmise suhtes tehtud positiivsest hinnangust võivad pädevad asutused omal äranägemisel kehtestada – tegevusloa andmise ajal – piirangud mõne või kogu sellise tegevuse ulatuse suhtes, millega krediidasutusel lubatakse tegelda. Pädevad asutused võivad kehtestada tegevusluba taotleva krediidasutuse mõne või kogu pangandustegevuse suhtes piiranguid ühes loadokumendis või sellest eraldi. Tegevusluba taotleva krediidasutuse mõne või kogu pangandustegevuse suhtes võib piirava kohustuse esitada tegevusluba taotlev krediidasutus või see võib tuleneda pädeva asutuse põhjalikust hindamisest.
31. Selguse ja õiguskindluse tagamiseks peaksid pädevad asutused sellised piirangud selgelt määratlema. Näiteks võivad pädevad asutused kohaldada tegevusloa andmisel piiranguid, millega kehtestatakse nõue võtta ühe hoiustaja kohta hoiuseid vastu ainult teatud summa ulatuses või emiteerida ainult teatud liiki väärtpapereid või emiteerida väärtpapereid ainult teatud liiki investoritele. Kohaldatud piirangute kaotamine peaks sõltuma pädeva asutuse proportsionaalsest hindamisest, mis toimub kooskõlas lõiguga 18.
32. Kui kõik tegevusloa andmise nõuded on täidetud, võivad pädevad asutused – tegevusloa andmise hetkel – juhtida tegevusluba taotleva krediidasutuse tähelepanu järelevalve konkreetsetele sihtvaldkondadele ja kirjeldada nende ootusi ühes loadokumendis või sellest eraldi. Pädevad asutused peaksid põhjendama ning selgitama põhjalikult probleemi ja taotletavaid eesmärgi. Pädeva asutuse ootused – kuigi need ei ole õiguslikult siduvad – peaksid suunama krediidasutuse tegevust.
33. Kui tegevusluba taotlev krediidasutus kuulub panganduskontserni ja tegevusluba taotlev krediidasutus või tema emaettevõtja peab järgima kapitalinõuete määruse II–VIII osas sätestatud usaldatavusnõudeid oma konsolideeritud olukorra alusel, peaksid pädevad asutused läbi vaatama analüüsi, mille tegevusloa taotleja on esitanud vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punktile f, et hinnata selle täielikkust ja terviklikkust. Kui pädev asutus on ühtlasi konsolideeritud järelevalvet tegev asutus, peaks ta uurima ka mis tahes mõju kohaldatavatele usaldatavusnõuetele konsolideeritud tasandil.
34. Pädevad asutused peaksid tuvastama kõik asjaolud (eelkõige arvestades kapitalinõuete direktiivi artikli 14 lõike 3 kohast märkimisväärset seost), mis võiksid takistada järelevalvefunktsioonide tõhusat täitmist, sealhulgas kohaldataval juhul konsolideeritud alusel, ning arvestama asjakohast teavet, asjaolusid või olukorda kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikliga 12.

4.3 Loa nõudmise olukorrad

35. Pädevad asutused peaksid tagama, et kui vähemalt krediidasutuse ühinemise tulemusena asutatakse uus üksus, mis hakkab tegelema ühendatud pangandustegevustega, peaks see uus asutatud üksus saama tegutsemiseks pädevalt asutuselt eelneva loa. Samuti peaksid pädevad asutused nendes liikmesriikides, kus tegevusluba antakse üksiktegevuse põhjal, tagama, et teise krediidasutuse ülevõtmisest tuleneva ühinemisega või kolmandast isikust krediidasutuselt tegevuste ostmisega kaasneva tegevuse laiendamise suhtes oleks nõutav eelnev tegevusloa kohaldamisala laiendamine, kui asjaomased uued äritegevused ei ole krediidasutusele varem väljastatud loaga juba hõlmatud.
36. Kontserni restruktureerimistingute tegemise või krediidasutuse tegevuste ühelt üksuselt teisele ülekandmise korral võib olla vaja teatud tegevusi tehingust eraldada ja anda need üle äsja asutatud ajutisele üksusele, enne kui need tegevused liidetakse omandava krediidasutuse tegevusega.⁶
37. Kui pädevate asutuste hinnangul vastab selline üksus tegevuste ajutisest üleandmisest tulenevalt krediidasutuse määratlusele, peaks see üksus saama tegutsemiseks eelneva loa.
38. Ilma et see piiraks eelmise lõigu kohaldamist, ei tohiks pädevad asutused kohaldada krediidasutuse tegevuste ajutisele üksusele üleandmise suhtes eelneva loa nõuet, kui täidetud on järgmised tingimused:
- (a) ajutise üksuse asutamise korral on täidetud tehingu tegemise struktuuri formaalsed nõuded ja ajutise krediidasutuse eeldatav eluiga vastab nn juriidilisele sekundile, st määratlemata lühikesele ajavahemikule, mille jooksul ajutine üksus jätkab krediidasutuse tegevust, et ametlikult lõpule viia õigustoimingud, mida on vaja ajutise üksuse ühendamiseks omandajaga, ning
 - (b) ühinevad üksused on võtnud asjakohased ja piisavad meetmed, et maandada tehingu tegemise riskid, sealhulgas arvestades stsenaariumi, et üleandmist ei saa lõpule viia juriidilise sekundi jooksul. Selliste meetmete (näiteks tegevuste tagastamise) eesmärk peaks olema tagada, et ajutisel üksusel ei oleks võimalik tegelda turul aktiivselt sellise tegevusega, milleks on nõutav krediidasutusena tegutsemise luba.
39. Pädevad asutused peaksid selgitama, et konkreetsele üksusele antud krediidasutuse tegevuse jätkamise luba peaks kasutama ainult see üksus ja seda ei tohi üle anda teisele üksusele.

⁶ Näiteks kontserni kuuluva krediidasutuse müük, kui võõrandatava üksuse teatud tegevused, mille jaoks on vaja krediidasutusena tegutsemise luba, peavad jääma kontserni tegevuste hulka. Tegevused, mis peaksid alles jääma, võib näiteks eraldada uuele ajutisele juriidilisele isikule ja seejärel ühendada kontserni teise üksusega, kellel on krediidasutusena tegutsemise luba.

40. Arvestades, et pädev asutus annab tegevusloa vastavalt kohaldatavale riigisisesele õigusele, peaksid pädevad asutused siis, kui krediidasutus kavatseb oma asukoha üle viia teise liikmesriiki, nõudma, et üleviimiseks peab saama eelneva loa selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus on krediidasutuse kavandatav uus registrijärgne asukoht.
41. Koosõlas kohaldatava riigisisese äriühinguõigusega võib juba asutatud krediidasutus muuta oma õiguslikku vormi. Kui õigusliku vormi muutmine ei too kaasa olulisi järelevalvelisi muudatusi, ei tohiks pädevad asutused seada muutmise tingimuseks uue tegevusloa saamist või tegevusloa muutmist.

5. Kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunkti a kohase krediidasutuse tegevusluba ja selle kohaldamisala

5.1 Tegevused, milleks tuleb taotleda luba

42. Direktiivi 2013/36/EL kohaselt on hoiuste ja finantsstabiilsuse kaitseks vaja, et krediidasutusena tegutsemiseks saadakse pädevalt asutuselt eelnev luba, mille võib anda üksnes pärast seda, kui tegevusluba taotleva krediidasutuse esitatud taotlus on saanud positiivse hinnangu.
43. Pädevad asutused peaksid hindama, kas tegevusloa taotleja vastab kõigile kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunktis a sätestatud krediidasutuse määratluse – ettevõtja, kelle äritegevus on „hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine avalikkuselt ja oma arvel laenu andmine“ – elementidele. Eelkõige peaksid nad hindama, kas tegevusluba taotleva krediidasutuse tegevus on nii „hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine avalikkuselt“ kui ka „oma arvel laenu andmine“.
44. See ei piira krediidasutuse võimalust tegelda tegevustega, mis on sätestatud kapitalinõuete direktiivi I lisas ja mis on kooskõlas riigisisese õigusega. Seega peaksid pädevad asutused äriplaani hindamisel arvestama kõiki tegevusi, mida näeb tegevusluba taotlev krediidasutus ette oma tegevuskavas, sealhulgas muid tegevusi peale avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite võtmise ja omal arvel ja nimel laenu andmise, olenemata sellest, kas need on sätestatud kapitalinõuete direktiivi I lisas või on täiendavad riigisisese õiguse kohased tegevused. Pädevad asutused peaksid kontrollima tegevusloa taotleja kavandatavate tegevuste ning tema sisekorralduse kooskõla ja vastavust ning selliste elementide puudumist, mis võiksid takistada nende järelevalvefunktsioonide tõhusat täitmist. Sellest lähtuvalt peaksid pädevad asutused selgitama, et pärast tegevusloa andmist kontrollitakse põhjalikult tegevusluba taotleva krediidasutuse kõiki tegevusi üksnes selleks, et määrata nimetatud tegevuste mõju krediidasutuse kui terviku usaldatavusnõuete kohasele reguleerimisele ja järelevalvele.
45. Kui pädevate asutuste hinnangul ei vasta tegevusluba taotleva krediidasutuse ärimudel kõigile krediidasutuse määratluse elementidele, mis on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunktis a, keelduvad nad tegevusloa andmisest.
46. Et kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunktis a sätestatud krediidasutuse määratluse elementide osas puudub ühtne ELi käsitlus, märgitakse käesolevates suunistes

pädevatele asutustele selliste elementide põhiaspektid ja valdkonnad, mis vajavad taotluse hindamisel pädevate asutuste erilist tähelepanu.

47. Hinnates seda, kas väljendist „kelle äritegevus seisneb järgmises“ tulenev tingimus on täidetud, peaksid pädevad asutused hindama, kas nii „hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmine avalikkuselt“ kui ka „oma arvel laenu andmine“ toimub korrapäraselt ja süstemaatiliselt.
48. Hoiuste kaitse üldpõhimõtte kohaselt peaksid pädevad asutused väljendist „võtab vastu hoiuseid või muid tagasimakstavaid vahendeid avalikkuselt“ tuleneva tingimuse täidetust hinnates kontrollima muu hulgas seda, kas tegevusluba taotleva krediidasutuse ärimudel (ja seega ka tema rahastamisstruktuur) hõlmab selliste hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite saamist ja/või hoidmist kuni nende täieliku tagasimaksmiseni. Täieliku tagasimaksmise korral peetakse silmas põhisummat koos kogunenud intressiga, kui seda makstakse.
49. Hinnates, kas väljendist „hoiused“ tulenev tingimus on täidetud, peaksid pädevad asutused keskenduma vähemalt selle tagamisele, et hoiused
- on mis tahes kujul usaldusraha (nt mündid, pangatähed, elektroonsel kujul edastatav raha jne) summad;
 - makstakse tagasi nõudmisel või lepingus kokkulepitud kindlal ajahetkel ning koos intressi või lisatasuga või ilma;
 - saadakse kolmandatelt isikutelt (juriidilised või füüsilised isikud);
 - saadakse äritegevuse käigus.
50. Pädevad asutused peaksid silmas pidama ka seda, et hoiuseid võib olla mitmel kujul – need võivad olla arveldushoiused või muud hoiused, sealhulgas säästuhoiused, tähtjalised hoiused või mittekaubeldavad hoiusertifikaadid.
51. Pädevad asutused peaksid muu hulgas tagama, et hoiuste tagamise skeeme käsitleva direktiivi 2014/49/EL artikli 5 lõikes 1 sätestatud kõlblike hoiuste ja tagasimaksmise kohustuse määratlusega seotud erandid ei mõjuta mõiste „hoiused“ tähendust krediidasutusele tegevusloa andmisel.
52. Hinnates, kas väljendist „muud tagasimakstavad vahendid“ tulenev tingimus on täidetud, peaksid pädevad asutused lähtuma määratlustest „finantsinstrumendid, mis on oma olemuselt tagasimakstavad“, ja need, „millel küll sellist olemust pole, kuid mille suhtes on sõlmitud makstud vahendite tagasimaksmist käsitlev leping“⁷. Nad peaksid samuti arvestama, et see

⁷ Euroopa Kohus, 12. veebruar 1999, C-366/97, *Romanelli*.

määratlus peaks hõlmama ka võlakirju ja muid võrreldavaid väärtpapereid, näiteks kaubeldavad (mittenimelisi) hoiusesertifikaate, kui krediidasutus emiteerib neid pidevalt⁸.

53. Hinnates, kas hoiused või muud tagasimakstavad vahendid võetakse avalikkuselt, peaksid pädevad asutused keskenduma eelkõige sellele, kas hoiused või muud tagasimakstavad vahendid saadakse äritegevuse käigus juriidilistelt või füüsilistelt isikutelt, kes ei tegutse krediidasutusena.
54. Hinnates, kas väljendist „annab laenu“ tulenev tingimus on täidetud, peaksid pädevad asutused keskenduma eelkõige sellele, kas tegevusluba taotlev krediidasutus sõlmib kokkuleppeid, mille alusel antakse kindlaksmääratud või kindlaksmääramata otstarbeks kokkulepitud ajaks rahasumma, mis tuleb tagasi maksta vastavalt kokkulepitud tingimustele, ja millega nähakse tavaliselt ette tasu maksmine. Seoses väljendiga „oma arvel“ peaksid pädevad asutused hindama, kas tegevusluba taotlev krediidasutus kavatseb olla antava rahastuse korral võlausaldaja.
55. Krediidasutuse tegevusloa andmisel läbiviidava hindamise osana peaksid pädevad asutused samuti kaalutlema, kas tegevusluba taotleva krediidasutuse lähteolukorda ja olemasolevaid asjaolusid arvestades on krediidasutuse tegevusloa andmist vaja. Pädevad asutused peaksid hindama krediidasutuse tegevusloa andmise asjakohasust ja vajalikkust, arvestades tegevusi, millega tegevusluba taotlev krediidasutus kavatseb tegelda.
56. Kui taotlusega esitatud teabe põhjal ei ole täiesti selge, et tegevusluba taotleva krediidasutuse äriplaan näeb tegelikult ette krediidasutusena tegutsemise, peaksid pädevad asutused taotluse suhtes kohaldama rangemat kontrolli. Seda eriti siis, kui nad tuvastavad krediidasutuse määratluse üksikkomponentide osas piiratud või formaalse nõuetele vastavuse.

Sellises olukorras peaksid pädevad asutused uurima tegevusluba taotleva krediidasutuse võimalikke täiendavaid ärilisi motive, mis toetavad taotluse esitamist, näiteks krediidasutuse staatusest tulenev kasu seoses mainega, juurdepääs makse- ja arveldussüsteemidele ning odavam rahastamine. Pädevad asutused peaksid muu hulgas pöörama erilist tähelepanu kavandatava tegevuse riskitasemele ja ärimudeli elujõulisusele, muu hulgas arvestades võimalikku negatiivset mõju hoiuste tagamise skeemidele ning keskpankades hoitavate tagatiste summale ja kvaliteedile.

5.2 Tegevusloa kohaldamisala

57. ELi õiguses ei ole sätestatud ühtset tegevusloa kohaldamisala ja seepärast võivad riikide tasandil kehtida eri korrad. Seega, kui on kehtestatud universaalne loa andmise kord, hõlmab luba kõiki tegevusi, mis on loetletud kapitalinõuete direktiivi I lisas ja mis on kooskõlas riigisisese õigusega.

⁸ Kapitalinõuete direktiivi põhjenduses 14 on sätestatud järgmine: „Seetõttu peaks meetmete reguleerimisala olema võimalikult lai ja hõlmama kõiki krediidasutusi ja investeerimisühinguid, kes tegelevad tagasimakstavate vahendite kaasamisega avalikkuselt kas hoiustena või muul kujul, näiteks pideva võlakirjade ja muude samalaadsete väärtpapierite väljalaskmisega [...]“ (rõhutus lisatud).

58. Seevastu juhul, kui selline universaalne loa andmise kord puudub, antakse luba üksiktegevuste alusel ja selle kohaldamisala hõlmab üksnes konkreetseid tegevusi, mille jaoks luba antakse. Viimasel juhul peaksid pädevad asutused ajakohastama oma hinnangut varem välja antud tegevusloa kohaldamisala kohta, kui krediidasutus taotleb oma äritegevuse laiendamist tegevustega, mida varem väljastatud loa kohaldamisala ei hõlma. Selline hindamine tuleks teha kooskõlas lõigus 20 sätestatud juhustega.
59. Nii lõigus 57 kui ka lõigus 58 kirjeldatud juhul peaks pädevate asutuste tehtav hindamine hõlmama siiski kõik tegevuskavas kavandatud tegevused.

6. Kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunkti b kohase krediidasutuse tegevusloa andmisel kohaldatav ühine hindamismetoodika

60. Kapitalinõuete direktiivi artikli 8a kohaselt peavad ettevõtjad, kes vastavad ühele kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunkti b alapunktides i–iii sätestatud tingimusele, taotlema krediidasutusena tegutsemise luba.
61. Selleks peavad asjaomased ettevõtjad esitama pädevale asutusele taotluse koostöös teabe esitamise nõuetega, mis on sätestatud EBA dokumendis *EBA/RTS/2020/11*⁹ (mis käsitleb kapitalinõuete direktiivi artikli 8a lõike 6 punkti a alusel *tegevusloa andmisel nõutavat teavet*).
62. Pädevad asutused peaksid selle teabe läbi vaatama, arvestades tõesuse, selguse, täpsuse ja täielikkuse nõudeid ning vajadust tagada krediidasutuse kindel ja usaldusväärne juhtimine. Hindamise alusel võivad nad nõuda ka täiendavat teavet või selgitusi koostöös EBA dokumendi *EBA/RTS/2020/11* (mis käsitleb kapitalinõuete direktiivi artikli 8a lõike 6 punkti a alusel *tegevusloa andmisel nõutavat teavet*) artikli 1 lõikega 5.
63. Taotluse läbivaatamisel ja hindamisel peaksid pädevad asutused kohaldama asjakohases ulatuses kõiki käesolevate suuniste punkte, arvestades taotleja eripära. See ei piira käesolevas jaotises selliste täiendavate hindamiskriteeriumide kehtestamist, mis arvestavad tegevusloa taotleja eripära vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkti 1 alapunktile b.
64. Hindamise tõhustamiseks vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 8a lõikele 5 peaksid pädevad asutused tegema koostööd direktiivi 2014/65/EL (MiFID 2) artiklis 67 osutatud pädeva asutusega. Kujundades oma hinnangut selle kohta, kas taotleja vastab krediidasutuse tegevusloa andmise tingimustele, peaksid pädevad asutused eelkõige arvestama MiFID 2 artiklis 67 osutatud pädeva asutuse hinnangut, mis käsitleb taotleja püsivat vastavust MiFIDI kohastele loa andmise tingimustele.
65. Pädevad asutused peaksid tagama, et tegevusloa taotlejale krediidiasutus täidab kohaldatavaid usaldatavusnõudeid alates esimesest päevast, mil ta tegevusloa alusel pääseb krediidiasutusena turule. Seega peaksid pädevad asutused asjakohaselt kohandama oma hindamise põhjalikkust

⁹ EBA 16. detsembri 2020 dokument *EBA/RTS/2020/11*, „Kavand regulatiivsete tehniliste standardite kohta, mis on seotud investeerimisühingute uue usaldatavusnõuete täitmise korra rakendamisega ja mis käsitlevad järgmist: – kapitalinõuete direktiivi artikli 8a lõike 6 punkti a alusel krediidasutuse tegevusloa taotlusega esitatav teave [...]”.
<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/investment-firms/regulatory-technical-standards-prudential-requirements-investment-firms>

nende tegevusloa taotlejate korral, kelle suhtes kohaldatai enne taotluse esitamist muid usaldatavusnõudeid kui neid, mida kohaldatakse krediidasutuste suhtes.

66.Äriplaani hindamisel peaksid pädevad asutused asjakohases ulatuses kohaldama jaotises 8 sätestatud metoodikat. Lisaks peaksid nad arvestama tegevusluba taotleva krediidasutuse ärimudeli eripära, pidades eelkõige silmas tulu teenimiseks kasutatava tulumudeli iseärasusi, rahastamisstruktuuri ja konkreetseid riske, millele selline ärimudel on avatud või võib olla avatud.

7. Ärimudeli analüüs

7.1 Üldkriteeriumid

67. Pädevad asutused peaksid äriplaani hindamisel tuginema asjakohastele dokumentidele ja teabele, mille tegevusluba taotlev krediidasutus on esitanud eelkõige vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punktidele a–h ja artikli 5 lõike 1 punktile a, keskenduma tegevusluba taotleva krediidasutuse ärimudelile, strateegiale ja riskiprofiilile ning seadma eesmärgiks kujundada seisukoht tema ärimudeli elujõulisusest ja kestlikkusest ning võimest täita kavandamisperioodil usaldatavusnõudeid.
68. Pädevad asutused peaksid kooskõlas lõiguga 13 hindama tegevusluba taotleva krediidasutuse äriplaanist tulenevat avatust rahapesu- ja terrorismi rahastamise riskile. Selleks peaksid pädevad asutused eelkõige hindama, kas sektorite, tegevuste, toodete, sihtrühma klientide, geograafiliste ja turustusahelatega kaasnevad suuremad rahapesu- ja terrorismi rahastamise riskid.
69. Kooskõlas lõikudes 15 ja 16 sätestatud põhimõtetega peaksid pädevad asutused hoiduma konkreetsete ärimudelite eelistamisest ja olema nende jurisdiktsiooni ärivajaduste suhtes neutraalsed.
70. Pädevad asutused peaksid oma hindamise põhjalikkust kohandama lõigus 18 sätestatud proportsionaalsuskriteeriumide järgi.
71. Üldkriteeriumina peaksid pädevad asutused hindama äriplaani kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt, tuginedes oma eksperdihinnangule. Võrdse kohtlemise ja siseühitsuse tagamiseks peaks eksperdihinnang põhinema käesolevates suunistes ja eelkõige käesolevas jaotises (8) sätestatud kriteeriumidel ja meetodikal.
72. Ilma et see piiraks lõigu 71 kohaldamist, võivad pädevad asutused äriplaani hindamise toetamiseks ning asjakohases ja teostatavas ulatuses teha ka teise asutusega võrdleva analüüsi kooskõlas lõigus 99 sätestatud kriteeriumidega.
73. Et tagada järelevalveline järjepidevus tegevusloa andmise etapi ja tegevusluba taotleva krediidasutuse edasise järelevalve vahel, tuleks loa andmise eesmärgil tehtud äriplaani analüüsi ja hindamise tulemusi jagada pädeva asutusega, sealhulgas selleks, et jälgida leevendusmeetmeid, mida pädev asutus võib olla loa andmisel tehtud hindamise raames kohaldanud eeltingimuste, hilisemate kohustuste või piirangutena, millele viidatakse punkti 5.2 lõikudes 25–32.

7.2 Hindamismetoodika

7.2.1 Äristrateegia

74. Pädevad asutused peaksid tegema tegevusluba taotleva krediidasutuse äristrateegia kvalitatiivse läbivaatuse, et saada ülevaade tema kavandatavate tegevuste liikidest, nende geograafilisest jaotusest, aluseelduste usaldusväärsest ja seonduvast tegevusluba taotleva krediidasutuse riskiprofiilist.
75. Selleks peaksid pädevad asutused saama selge ettekujutuse järgmisest.
- (a) Luba taotleva krediidasutuse kavandatavate tegevuste liigid, sealhulgas tuvastades põhi- ja muud tegevusliinid, ning sihtrühma klientide liigid. See analüüs peaks võimaldama määrata tegevusloaga hõlmatud tegevused või kooskõlas lõiguga 58 tegevusloa kohaldamisala ja vajaduse korral ka muude sobivate tegevusloa andmise kordade kohaldamise võimalikkuse. Läbivaatus peaks ühtlasi andma pädevale asutusele arusaama seotud riskiprofiilist, sealhulgas rahapesu- ja terrorismi rahastamise riskidest, ning mõjust kapitalinõuetele, likviidsus- ja rahastamisvajadustele ning sisejuhtimiskorraale.
 - (b) Tegevuste geograafiline jaotus, sealhulgas nendega tegelemine tütaretttevõtjate ja filiaalide kaudu või kasutades vabadust osutada teenuseid ELis või kolmandas riigis, ning kavandatud laienemine tulevikus. Eelkõige kui ärimudel näeb ette digilahenduste kasutamise, peaksid pädevad asutused hindama, kas kavandatud piiriülesed tegevused kuuluvad teenuste osutamise vabaduse või asutamisevabaduse kohaldamisalasse. Analüüs peaks muu hulgas aitama kujundada pädevate asutuste arusaama sellest, kas sihtturgudele juurdepääsu saamiseks on vaja täita täiendavaid regulatiivnõudeid (nt filiaali luba käsitlev teade), kas on regulatiivriske ning mis on kavandatud ettevõttestruktuuri ja geograafilise jaotuse aluseks olevad äri- või finantspõhimõtted. Seda peaks toetama jurisdiktsiooniga seonduva rahapesu- ja terrorismi rahastamise riski analüüs, mis tehakse tegevusstruktuuri hindamise raames. Kui tegevusluba taotlev krediidasutus kavatseb tegelda suure osa oma tegevustega väljaspool jurisdiktsiooni, kus ta esitas tegevusloa taotluse, peaks pädev asutus vastavalt kapitalinõuete direktiivi põhjendusele 16 hindama, kas taotluse esitamiseks valitud jurisdiktsioon on valitud eesmärgiga vältida teises liikmesriigis kehtivaid rangemaid regulatiivseid standardeid (nt seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korraga).
 - (c) Üldstrateegia, milles käsitletakse tegevusluba taotleva krediidasutuse äripõhimõtteid, ja kontserni üldstrateegia, kui taotleja kuulub kontserni. Muu hulgas peavad pädevad asutused saama asjakohase ülevaate strateegilistest eesmärkidest, peamistest äritegevuse eduteguritest, tuvastatud konkurentsieelistest, äriplaani kvantitatiivsetest ja kvalitatiivsetest eesmärkidest, sealhulgas äriühingu tootest või teenusest, pakutavast väärtusest ja turupositsioonist.

76. Eelkõige seoses uuenduslike ärimudelite ja/või tarnemehhanismidega peaksid pädevad asutused pöörama tähelepanu ka kavandatavate teenuste ja toodete uuenduslike omaduste kirjeldusele, sealhulgas sellele, kas nendega võib kaasnedä suurem rahapesu- ja terrorismi rahastamise risk. Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõtte ja riskipõhise lähenemisviisiga võivad pädevad asutused kaalutleda uue toote atraktiivsuse, selle hinnakujunduse, struktuuri ja suhtelise eelise selgituse läbivaatamist. Selline läbivaatus peaks toimuma kooskõlas seda täiendava sihtturu analüüsiga, mida on kirjeldatud punktis 8.2.3, ja arvestada tuleks väliste põhinäitajate võimalikku mõju äristrateegiale.
77. Selge arusaam kavandatavast äristrateegiast võimaldab pädevatel asutustel hinnata seonduvat rahastamisstrateegiat, strateegiliste eesmärkide saavutamist mõjutavaid asjakohaseid välis- ja sisetegureid ning kvantitatiivsete eelduste usaldusväärsust. Kokkuvõttes peaks hindamine andma pädevale asutusele ülevaate äristrateegia tugevaustest, puudustest, võimalustest ja riskidest.

7.2.2 Rahastamisstruktuur, likviidsuse hindamine ja juhtimine

78. Pädevad asutused peaksid saama selge ülevaate kavandatavate äritegevuste rahastamiseks ettenähtud allikatest, sealhulgas algkapitali allika(te)st. Pädevad asutused peaksid tegevusluba taotleva krediidasutuse (eelkõige tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite artikli 4 alusel) esitatud teabe läbi vaatama, et hinnata likviidsusprofiili ja kohustuste struktuuri, pöörates erilist tähelepanu aluseelduste usaldusväärsusele. Kohustuste struktuuri korral peaksid pädevad asutused hindama eri rahastamisallikaid (kohustuste, finantsinstrumentide ja vastaspoolte liigid), seonduvaid kulusid, optiooni tunnustega väärtpabereid ning nende lepingulisi ja käitumuslikke tähtpäevi. Selge ülevaade likviidsusprofiilist ja kohustuste struktuurist võimaldab pädevatel asutustel hinnata regulatiivsete likviidsus- ja rahastamiskordajate (näiteks likviidsuskatteordaja¹⁰ ja stabiilse netorahastamise kordaja¹¹) prognoose, arvestades ka nende muutumist planeerimisperioodil seoses äritegevuse mahu järkjärgulise suurenemise ja rahastamisstrateegia rakendamisega (nt hoiustajate järkjärguline kaasamine) asutamisetapis. Pädevad asutused peaksid samuti arvestama, et kuigi esimesel tegevusaastal on enamik kättesaadavatest rahastamisallikatest tavaliselt stabiilsed (nt aktsiakapital) ja likviidsete varade osakaal suur, võivad regulatiivsed kordajad oleneda kavandatud äritegevusest ja seonduvast tegevusloa taotleja rahastamisstrateegiast.
79. Kui rahastamisstruktuuri iseloomustab suur kontsentreeritus või rahastamisprofiili tasakaalustamatus (nt liigne tähtaegade mittevastavus), peaksid pädevad asutused hindama põhjalikumalt, esitades muu hulgas üksikasjalikke küsimusi võimalike alternatiivsete stsenaariumide kohta.

¹⁰ Vt komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega.

¹¹ Vt kapitalinõuete määruse VI osa IV jaotis (esitatud teises kapitalinõuete määruses).

80. Rahastamiskulusid tuleks hinnata finantsprognoosi hindamise raames (vt punkt 7.2.5) tegevusluba taotleva krediidasutuse kasumi ja kahjumi andmete osana, ning kui see on teostatav ja asjakohane, tuleks neid võrrelda teiste asutuste vastavate kuludega. Lisaks tuleks hinnata aluseeldusi – eelkõige kavandatud intressimääri –, arvestades äri- ja makromajanduskeskkonda.
81. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama teabe, mis on esitatud eelkõige vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punkti g alapunktides ii–v,¹² et hinnata taotleva krediidasutuse võimet rahastada, jälgida ja ajakohastada oma likviidsuspositsiooni ja seotud puhvraid ning nende aruandlust kooskõlas tema vajadustega¹³.
82. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama eelkõige teabe, mis on esitatud vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punkti a alapunktile v,¹⁴ et hinnata siselikviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi üldist valmidust, arvestades näiteks järgmisi aspekte.
- (a) Likviidsuse juhtimine. Pädevad asutused peaksid saama selge ülevaate krediidasutuse suutlikkusest juhtida oma likviidsust, sealhulgas ülevaate, kas asjaomastel funktsioonidel on piisavalt vahendeid likviidsuse usaldusväärse juhtimise tagamiseks ning kas nad suudavad arvutada likviidsuskattekorrajat ja stabiilse netorahastamise korrajat. Pädevad asutused peaksid samuti saama selge ülevaate aruandlusahelast, mis on kehtestatud krediidasutuse likviidsuse ja seonduvate riskide arutamiseks, sealhulgas juhtorganile, kõrgemale juhtkonnale ja asjaomastele komiteedele (kui asjakohane) esitatavate aruannete kavandatud sisust ja sagedusest, veendumaks, et nad saavad asjaomaseid küsimusi arutada ja vaidlustada.
- (b) Rahastamisstrateegia ja likviidsuse kavandamine. Pädevad asutused peaksid saama selge ülevaate krediidasutuse suutlikkusest kavandada stsenaariume, sealhulgas suutlikkusest teha stressitesti ja koostada hädaolukorra rahastamise kavasid.
- (c) Likviidsuse sisekontrolli raamistik. Pädevad asutused peaksid saama selge ülevaate kavandatavatest läbivaatamise, valideerimise ja tõenditele (nt aruanded, kontrollitõendid) tugineva põhjendamise protsessidest.
83. Kooskõlas lõigus 70 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega peaksid pädevad asutused hindama tegevusluba taotleva krediidasutuse suutlikkust ja valmisolekut tulla toime rahastamisega seotud stressiolukorras. Selleks peaksid pädevad asutused analüüsima esitatud

¹² *Tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punktis g on sätestatud, et taotluses esitatakse „taotleva krediidasutuse järgmiste raamistike ja poliitikate kirjeldus: [...] b) likviidsusriski juhtimise poliitika; c) rahastamise kontsentreerimise ja mitmekesistamise poliitika; d) tagatisvara haldamise poliitika; e) hoiustamispoliitika“.

¹³ Vt jaotis 10.4 (sisekontrolli raamistik).

¹⁴ *Tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punktis h on sätestatud: „Taotluses esitatakse tegevusluba taotleva krediidasutuse finantsolukorra kohta järgmine teave: [...] kokkuvõtte siselikviidsuse adekvaatsuse hindamise kohta konsolideeritud, allkonsolideeritud ja individuaalsel tasandil, mis tõendab, et krediidasutuse likviidsed vahendid on tema individuaalsete likviidsusnõuete täitmiseks adekvaatsed; [...]“.

rahastamise ja likviidsusega seotud stressistsenaariumide (nt rahastamiskulude kasvu) mõju likviidsus- ja rahastamiskordajatele.

84. Kui asjakohane, peaksid pädevad asutused tagama, et finantsseisundi taastamise kava koostamise asjakohase protsessi kohta esitatud kirjeldus hõlmab likviidsus- ja rahastamisnäitajaid.
85. Pädevad asutused peaksid likviidsuse ja rahastamise riskide hindamisel kontrollima, kas tegevusluba taotleval krediidasutus saab tulevikus täita asjakohastes ELi ja riigisisestes rakendusaktides kehtestatud miinimumnõudeid. Hindamise kohaldamisala võiks olla siiski laiem kui nimetatud miinimumnõuete täitmine, et võimaldada pädevatel asutustel nõuda tegevusluba taotlevalt krediidasutuselt rohkem likviidseid vahendeid tuvastamata riskide ja määramatuse kompenseerimiseks.

7.2.3 Peamised välistegurid, sealhulgas ärikeskkond

86. Krediidasutuse strateegiliste eelduste usaldusväärsuse kohta seisukoha kujundamiseks peaksid pädevad asutused oma üldhindamise osana käsitlema äriplaani peamisi välistegureid (sh ärikeskkonda) kooskõlas allpool esitatud kriteeriumidega.
87. Kooskõlas lõigus 70 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega peaksid pädevad asutused läbi vaatama tegevusluba taotleva krediidasutuse esitatud sihtturgude analüüsi kokkuvõtte, et saada asjakohane ülevaade ärikeskkonnast, arvestades peamiste olemasolevate turuosaliste ja potentsiaalsete konkurentide tegevust sihtturul (sihtturgudel) ning ärikeskkonna tõenäolist arengut.
88. Selleks peaksid pädevad asutused läbi vaatama sihtturu selliste suundumuste analüüsi, mis võivad mõjutada krediidasutuse tulemuslikkust ja kasumlikkust. Need võivad hõlmata sõltuvalt juhtumist regulatiivseid ja makrotasandi usaldatavusnõuetega seotud suundumusi (nt muudatused jaepangandustoodete turustamist käsitlevates õigusaktides või muudatused hüpoteeklaenude korral lubatud maksimaalsetes laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvudes), tehnoloogilisi suundumusi (nt teatud liiki kauplemise korral üleminek elektroonilistele platvormidele) ja ühiskondlikke/demograafilisi suundumusi (nt kliendibaasi koosseis, muutuvatest turusuundumustest tulenev toodete väljavahetamine, suurem nõudlus islamipangandusteenuste järele).
89. Kui asjakohane ja sõltuvalt analüüsitavast juhtumist võiks olemasolevatele turuosalistele ja potentsiaalsetele konkurentidele viitamisel hõlmata lisaks turgu valitsevatele finantseerimisasutustele ka üleilmsed tehnoloogiaettevõtted, kes laiendavad oma tegevust finantsteenuste valdkonda. Selline analüüs tuleks teha ka kooskõlas sihtturu läbivaatamisega, sealhulgas seoses selliste konkurentide mõjuga tegevusluba taotlevale krediidasutusele, näiteks tarbijale suunatud otseturundusele.

7.2.4 Peamised sisetegurid

90. Pädevad asutused peaksid kooskõlas lõigus 71 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ja juhtumipõhiselt analüüsima taotleva krediidasutuse kavandatud ärimudeli kvalitatiivseid omadusi, et mõista selle edutegureid ja peamisi sõltuvustegureid, millel põhineb tegevusluba taotleva krediidasutuse nägemus.
91. Sellega seoses peaksid pädevate asutuste analüüsi valdkonnad hõlmama peamisi sisetegureid, mis mõjutavad ärimudeli edukust, näiteks tegevusluba taotleva krediidasutuse kavandatavad tugevused kliendi-, tarnija- ja partnerlussuhetes, IT-platvormide kvaliteet ning tegevus- ja ressursisuuatlikkus, samuti selliseid tegureid nagu kolmandatest isikutest pakkujad, vahendajad, võimalik avatus rahapesu- ja terrorismi rahastamise riskile, ning teatud regulatiivseid mõjutegureid.
92. Pädevad asutused peaksid samuti hindama, kas finantsprognosid vastavad kavas sätestatud äristrateegiale, kas koostatud on selge rakendamiskava ning kas tagatud on äriplaani täitmiseks vajalik suutlikkus. Sellega seoses peaksid pädevad asutused läbivaatamisel arvestama ka juhtkonna ametialase pädevuse pidevat hindamist, sealhulgas seoses äriplaani ja selle muutumisega ajas, ning seda, kas äristrateegia täitmise tagamiseks on piisavalt inimressursse. Sellise hindamise toetamiseks peaksid pädevad asutused arvestama ka juhtorgani liikmete varasemat erialast töökogemust.

7.2.5 Finantsprognosid

93. Pädevad asutused peaksid tegema tegevusluba taotleva krediidasutuse äriplaani kvantitatiivse läbivaatuse, keskendudes nii põhistsenaariumi kui ka stressistsenaariumi kohta esitatud finantsprognosidele individuaalsel ning asjakohasel juhul konsolideerimisgrupi või allkonsolideeritud tasandil (*tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 4 punkt a ¹⁵), arvestades geograafilist jaotust, tegevuste liike ja turupositsiooni. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama ka finantspositsioonid (nt bilansi alusel), riskid (nt koguriskipositsiooni või muude riskinäitajate alusel) ja/või organisatsioonilised ja/või seadusest tulenevad piirangud.
94. Äriplaani finantsprognoside kvantitatiivse läbivaatamise eesmärk peaks olema hinnata aluseelduste usaldusväärsust (seoses äritegevuse kasvu, tulu teenimise, kulude ja riskide hindamisega), taotleja ärimudeli elujõulisust ja kestlikkust ning tema üldist suutlikkust saavutada prognoositud tulemused kooskõlas usaldatavusnõuetega nii põhi- kui ka stressistsenaariumi korral.

¹⁵ Tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite artikli 4 punktis a on sätestatud, et taotluses esitatakse „tegevusluba taotleva krediidasutuse prognoositeave individuaalsel tasandil ning asjakohasel juhul konsolideerimisgrupi ja allkonsolideeritud tasandil (märkides krediidasutuse osa) vähemalt põhistsenaariumi ja stressistsenaariumi kohta, sealhulgas järgmine teave: [...]“.

95. Finantsprognooside hindamisel tuleks käsitleda tegevusluba taotleva krediidasutuse sihipärasest äristrateegiat, mis on seotud tema kõige olulisemate geograafiliste piirkondadega, sealhulgas teavet tütarettevõtjate, filiaalide, teenuste osutamise vabaduse alusel pakutavate tegevuste, tegevuste liikide, äriiinide ja tooterühmade kohta kasumi suurendamise alusel (nt kasumiaruande alusel), ning uurida kvantitatiivsete aluseelduste (nt äritegevuse maht piirkonna kohta, tasudest saadav tulu, klientide arv, personalikulud, makromajanduslikud eeldused jne) usaldusvärsust.
96. Äriplaani kasumlikkuse hindamisel peaksid pädevad asutused pöörama erilist tähelepanu kavandatud äristrateegia valdkondadele, mis on kõige asjakohasemad ärimudeli tulevase kestlikkuse ja stressiolukorras toime tulemise seisukohast. Võimaluse korral ja kui asjakohane, peaksid nad arvestama ka tegevusluba taotleva krediidasutuse avatust olemasolevatele või võimalikele uutele riskidele ja nõrkusi.
97. Selleks peaksid pädevad asutused krediidasutuse esialgse elujõulisuse ja ärimudeli kestlikkuse selgituse läbi vaatama ajavahemikul, mille jooksul tegevusluba taotlev krediidasutus saavutab stabiilse seisundi – igal juhul vähemalt kolmeaastase perioodi jooksul. Stressistsenaariumi korral peaks krediidasutus suutma täita usaldatavusnõudeid planeerimisperioodi lõpus.
98. Pädevatel asutustel võib olla vaja hinnata pikema, näiteks kuni viieaastase perioodi äriplaani. Seda võib olla vaja näiteks nende tegevusloa taotlejate korral, kelle äritsükkel muutub viie aasta jooksul või kelle kolme aasta äriplaanides on kestlikkuse puudusi. Sellisel juhul tuleks hindamise põhjalikkuse taset kohandada vastavalt äriplaani riskiprofiilile, võimalikele nõrkustele ja pikema perioodiga seotud määramatusele.
99. Võimaluse korral ja kui asjakohane, peaksid pädevad asutused määrama tegevusluba taotleva krediidasutuse jaoks asjakohase võrdlusasutuse. Pädev asutus peaks määrama võrdlusasutuse või võrdlusrühma, lähtudes konkureerivatest toote-/äriiinidest, mis on suunatud samale kasumiallikale/kliendirühmale, ning tuginema analüüsimisel pädeva asutuse käsutuses olevatele järelevalve-, turu- ja makromajanduslikele andmetele. Sellisel juhul peaks võrdlusanalüüsist tulenev hinnang täiendama pädeva asutuse eksperdihinnangut. Kui võrdlusanalüüsi ei ole võimalik teha, peaksid pädevad asutused tuginema eksperdihinnangule.
100. Pädevad asutused peaksid kaalutlema kasumlikkuse suundumuste ja suhtarvude hindamist, arvestades riske, mida taotlev krediidasutus kavatseb võtta, ja suhtelist tulemuslikkust võrreldes muude asutustega. Selle hinnangu toetamiseks võivad pädevad asutused viidata kõige tavalisematele kasumlikkuse ja riski näitajatele, näiteks omakapitali tootlusele, varade tootlusele, kulude ja tulude suhtele, riskikulule ning finantsvõimenduse määrale. Pädevate asutuste kasutatavatest konkreetsetest näitajatest peaks ilmnenema, mis liiki ja mis tasemel riske tegevusluba taotlev krediidasutus kavatseb võtta kasumi teenimiseks (näiteks võib selline krediidasutus, kes teenib konservatiivse riskivalmiduse tasemel väiksemat ja püsivamat tulu, olla kestlikum kui krediidasutus, kes teenib suurt tulu, kuid on valmis võtma väga suuri riske). Pädevad asutused peaksid hoolikalt hindama majandustulemuste saavutamiseks võetavat riski (nt varadega seotud riski taset), arvestades võimalikult palju ka riskiga korrigeeritud näitajaid.

101. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik saada selge arusaam krediidasutuse kasumi ja kahjumi tekkimise allikatest (eelkõige neid põhjustavatest teguritest, näiteks mahud – bilansiseis ja finantsvood – ning hinnad/marginaalid), et tuvastada majandustulemuste peamised edu- ja sõltuvustegurid ning võimalikud nõrkused. Kui see on asjakohane lõigus 70 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte jaoks, peaksid pädevad asutused analüüsima tulude/tuluallikate jaotust, et mõista, kas eeldatavad tuluallikad on kooskõlas üldise kavandatud äristrateegiaga (ärimudeli liik, ettevõtte suurus). Sellega seoses peaksid pädevad asutused pöörama tähelepanu liiga optimistlikele kasumiootustele, mis on seotud näiteks eeldatava forvardintressimäära ja muude asjakohaste tulu teenimisega seotud eeldustega, ning sellele, kuidas need võivad mõjutada prognooside usaldusväärsust ja viimaks nende kestlikkust.
102. Pädevad asutused peaksid kooskõlas lõigus 70 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega läbi vaatama tegevusluba taotleva krediidasutuse toote hinnakujunduse ja struktuuri. Sellega seoses võib arvestada näiteks järgmist:
- (a) tuginemine riskantsetele või kontsentreeritud tuluallikatele (nt kõrge riskisusega hüpoteeklaenud, finantsvõimendusega laenud, tarbimislaenud, konkreetset kliendirühmad) ja sellest tulenev mõju ärimudelile, näiteks suurem haavatavus ärikeskkonna muutuste suhtes (nt kinnisvara hinna langus, selliste toodete nõudluse vähenemine, mille ostu rahastatakse tarbimislaenudega);
 - (b) tuginemine volatiilsematele tuluallikatele (nt kauplemistulu, riskimaandamisega seotud tulu või muudest ühekordsetest allikatest tulenev tulu) ja sellest tulenev mõju tulude pikaajalisele kestlikkusele.
103. Pädevad asutused peaksid saama selge ettekujutuse eri tulumudelitest (näiteks intressipõhine (nt kliendilaenudel põhinev äritegevus) või tasupõhine (nt kaubanduse rahastamine, korrespondentpangandus, hoidmis- või nõustamisteenused)), konkreetsetest tuluteguritest, peamistest tulemusnäitajatest ja seotud äriilinde riskitasemest. Igal juhul peaksid nad saama selge ettekujutuse tegevusluba taotleva krediidasutuse tulumudelist ehk sellest, kuidas ta loodab teenida tulu nii tavapärasel kui ka stressiolukorras, ning aluseelduste usaldusväärsusest.
104. Pädevad asutused peaksid pöörama erilist tähelepanu kõrgetele kasvumääradele ja seotud riskieeldustele, sealhulgas seoses sellega, kas taotleva krediidasutuse täitmis- ja riskijuhtimisvõimekus on piisav, et toetada prognoositud sihtide saavutamist vastavalt lõigu 92 kohaselt tehtavale analüüsile. Aluseelduste usaldusväärsuse hindamisel tuleks arvestada eri tegureid, sealhulgas üldist äristrateegiat, toote hinnakujundust, ärikeskkonda, rahastamisstrateegiat, riskitaluvust ja -valmidust, seda, kas kehtestatud on kindla ja usaldusväärse juhtimise tagamise põhimõtted jne. Ärimudeli kestlikkusega seoses peaksid pädevad asutused saama põhjaliku ettekujutuse kulude struktuurist ja asjakohastest näitajatest, näiteks kulude ja oodatava tulu suhte (absoluutne või võrrelduna teiste asutustega) muutumisest kavandatud äriplaani ajaperioodi lõpus ja stressiolukorras.

105. Läbi tuleks vaadata eeldatav kulustruktuur (nt tööjõu-, haldus- ja IT-kulud) absoluutväärtuses ning võimaluse ja vajaduse korral tuleks seda võrrelda teiste asutuste kulustruktuuriga, arvestades olulist negatiivset mõju, mida teatud kulude alahindamine eelkõige asutamisetapis või stressiolukorras võib avaldada ärimudeli ja/või strateegia kestlikkusele. Pädevad asutused peaksid pöörama tähelepanu kulu liigsele kontsentreerumisele, mis võib osutada kulude struktuuri jäikusele.
106. Eriti seoses kulumudelitega on tehnoloogiapõhiste ärimudelitele tuginevate tegevusluba taotlevate krediidasutuste piirkulud tõenäoliselt väiksemad kui krediidasutustel, kelle tehingud on seotud suurte muutuvkuludega. Sellest tulenevalt peaks selliste ärimudelite kasumlikkus põhimõtteliselt suurenema pärast seda, kui saavutatakse teatud kriitiline mass, mis katab fikseeritud investeerimiskulud. Seega peaksid pädevad asutused arvestama taotlejate selliseid põhikulusid nagu projekteerimise või toodete turundamise talendiga seotud kulud ja investeringud taristusse.

7.2.6 Üldine järelevalveline seisukoht

107. Pädevad asutused peaksid esitatud äriplaani ja finantsprognoside põhjal kujundama oma üldise järelevalvelise seisukoha, et hinnata, a) kas tegevusluba taotleva krediidasutuse ärimudel on elujõuline ja kestlik ning b) kas tegevusluba taotlev krediidasutus suudab planeerimisperioodi jooksul täita usaldatavusnõudeid. Pädeva asutuse eksperdi hinnangule tugineva üldise järelevalvelise seisukoha kujundamise eesmärk on anda terviklik ja põhjalik hinnang äriplaani ja finantsprognoside ning eelkõige aluseelduste usaldusväärsuse kohta. Järelevalveline seisukoht peaks põhinema äristrateegia, ärikeskkonna (võimalikud teised asutused, turusuundumused ja muud välistegurid, mis võivad mõjutada tulevast kasumlikkust) ja peamiste sisetegurite kohta saadud teabe hindamisel ning seda teavet tuleks võrrelda taotleva krediidasutuse enda nägemusega (finantsprognosid, nagu on selgitatud lõikudes 93–106), et hinnata selle üldist usaldusväärsust.
108. Läbivaadatud teabe põhjal peaks pädev asutus seadma taotleva krediidasutuse eeldused kahtluse alla ja kujundama oma järelevalvelise seisukoha. Kui eeldused ei ole usutavad, võivad pädevad asutused välja pakkuda alternatiivsed eeldused ja teha tundlikkusanalüüsi, et määrata kvantitatiivne mõju äriplaani seotud valdkondadele. Ridahaaval eelduste kahtluse alla seadmine ja vajaduse korral alternatiivsete eelduste asjakohane kohaldamine võimaldab pädeval asutusel kvantifitseerida ja hinnata tundlikkusanalüüsi üldist mõju finantsprognosidele ja lõppkokkuvõttes kõige asjakohasematele usaldatavusnõuetele. Pädev asutus võib kahtluse alla seada nii põhi- kui ka stressistsenaariumi.
109. Järelevalvelise seisukoha kujundamisel ja tundlikkusanalüüsi tegemisel tuleks lähtuda lõigus 70 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttest, arvestades kavandatava ärimudeli suhtelist riski ja keerukust. Kui üldine järelevalveline seisukoht erineb taotleja nägemusest, võivad pädevad asutused kaalutleda konkreetsete tähelepanekute jagamist tegevusluba taotleva krediidasutusega, et täita teabelüngad ja mõista põhjalikumalt tegevusluba taotleva krediidasutuse nägemuse kohaseid eeldusi. Järelevalveline dialoog võib toetada seda, et

tegevusluba taotlev krediidasutus esitab läbivaadatud äriplaani ja finantsprognosi, milles on kajastatud vajalikud parandusmeetmed, et tagada asutuse elujõulisus ja kestlikkus ning lõppkokkuvõttes usaldatavusnõuete täitmine planeerimisperioodil. Sellises olukorras võivad pädevad asutused kaalutleda leevendusmeetmete kohaldamist eeltingimuste ja hilisemate kohustuste või piirangutena, millele viidatakse punkti 5.2 lõikudes 25–32.

8. Kapital

8.1 Üldkriteeriumid

110. Kapitali taseme määramise eesmärk peaks olema tagada, et tegevusloa saanud krediitiasutus täidab omavahendite suhtes kehtivaid ja muid usaldatavusnõudeid tegevusloa andmise ajal ning raskete, kuid usutavate stressistsenaariumide korral vähemalt kolme aasta jooksul.
111. Tegevusloa andmiseks tuleks kapitali tase määrata algkapitali ja omavahendite suhtes kehtivate nõuete alusel vastavalt punktis 9.2 sätestatud meetodikale.
112. Ühise hindamismetoodika kohaldamisel on algkapital kindel summa, mis on sätestatud riigisisese õigusega kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 12 lõikega 1¹⁶ või lõikega 4¹⁷ vastavalt asjaoludele.
113. Omavahendite suhtes kohaldatavad nõuded on riskil¹⁸ ja finantsvõimendusel¹⁹ põhinevad kapitalinõuded vastavalt kapitalinõuete määruse II ja III osa I jaotisele.
114. Olenemata sellest, et riigisisese õigusega sätestatud algkapitali absoluutväärtusega seoses esineb ELis erinevusi, on ühise hindamismetoodika eesmärk tagada sellise kapitalitaseme kehtestamine, millega tagatakse usaldatavusnõuete täitmine loa andmise ajal põhistsenaariumi korral ning vähemalt planeerimisperioodi kolme aasta jooksul raske, kuid usutava stressistsenaariumi korral.
115. Loa andmise ajal nõutava kapitalitaseme ja loa andmise ajal sissemakstava summa kindlaksmääramine vastavalt allpool punktides 9.2 ja 9.3 sätestatule ei piira riigi tasandil kehtestatud rangemate nõuete kohaldamist.

8.2 Kapitalitaseme määramine

116. Kapitalitaseme määramiseks peaksid pädevad asutused:

- (a) asjakohaselt tuvastama riskid (ja seonduvad riskiga kaalutud varad), tuginedes kooskõlas jaotisega 8.2.6 läbivaadatud äriplaanile, ning hindama omavahendite nõudeid (riskil ja finantsvõimendusel põhinevad) vähemalt kolme aasta korral (st omavahendid, mida on

¹⁶ „Ilma et see piiraks siseriiklikus õiguses sätestatud muude üldtingimuste kohaldamist, keelduvad pädevad asutused krediitiasutusele tegevuse alustamiseks loa andmisest, kui krediitiasutusel ei ole eraldi omavahendeid või kui algkapital on alla 5 miljoni euro.“

¹⁷ „Liikmesriigid võivad anda tegevusloa teatud liiki krediitiasutustele, mille algkapital on lõikes 1 sätestatust väiksem, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) algkapital on vähemalt 1 miljon eurot;

b) asjaomased liikmesriigid teatavad komisjonile ja Euroopa Pangandusjärelevalvele selle valiku kasutamise põhjused.“

¹⁸ Esimese taseme põhiomavahendid, T1, omavahendite nõuete kogusumma.

¹⁹ Finantsvõimenduse määr

vaja usaldatavusnõuete täielikuks täitmiseks esimese kolme aasta jooksul ja selle perioodi lõppedes, arvestades selle perioodi eeldatavat kumulatiivset kahjumit);

- (b) liitma algkapitali summale esimese kolme aasta eeldatava kumulatiivse kahjumi summa;
- (c) valima punktis a või b nimetatud summadest suurema²⁰.

Pädevad asutused peaksid veenduma, et käesoleva punkti alapunkti a alusel saadud hinnanguline nõutavate omavahendite summa²¹ on suurem²² summa, mis tuleneb punkti 8.2.6 kohaselt läbivaadatud äriplaani põhistsenaariumist või raskest, kuid usutavast stressistsenaariumist²³. Pädevad asutused peaksid tagama, et sellest tuvastatud suuremast summast lähtutakse, kui arvutatakse kapitali summat, mis taotleval krediidasutusel peaks olema olemas loa andmise hetkel, nagu on täpsustatud punktis 9.3. See osa loa andmise ajal nõutavast kapitalist, mis tuleb maksta sisse enne tegevuse alustamist, määratakse vastavalt lõigule 123.

117. Kui pädev asutus on konsolideeritud järelevalvet tegev asutus, peaks ta hindama äsja tegevusloa saanud krediidasutuse eeldatavat mõju – tuginedes punkti 8.2.6 kohaselt läbivaadatud äriplaanile – kapitalinõuetele konsolideeritud alusel. Selleks peaks pädev asutus tuginema lõigu 33 kohaselt hinnatud konsolideerimise ulatuse analüüsile.
118. Kui panganduskontserni kuuluv tegevusloa taotleja taotleb kapitalinõuete määruse artiklite 7 või 10 alusel kapitalinõudega seotud erandite kohaldamist, võivad pädevad asutused vastavalt eespool nimetatud sätete kohasele kaalutusõigusele otsustada hinnata rangelt ja põhjalikult taotleja sobivust erandi kohaldamiseks, arvestades tegevusloa taotluse eripära.
119. Kui pädev asutus leiab oma kaalutusõigust kasutades, et tal on võimalik teha range ja põhjalik hindamine, ning tuvastab, et kapitalinõuete määruuses sätestatud asjakohased tingimused on täidetud ja erandit võib kohaldada, ning sellise erandi kohaldamist võimaldatakse loa andmise ajal, tuleks loa andmise ajal nõutav kapital (ja seotud sissemaksed) määrata kooskõlas lõikudega 116–117, arvestades erandit.

²⁰ Lisa joonistel 1, 2 ja 3 on järgmised olukorrad: a) joonisel 1 on olukord, kui nõutavate omavahendite summa on suurem kui algkapitali ja kumulatiivse aastakahjumi summa; b) joonisel 2 on olukord, kui algkapitali ja kumulatiivse aastakahjumi summa on suurem kui hinnanguline nõutavate omavahendite summa; c) joonisel 3 on näide algkapitali ja kahjumi ning omavahendite nõuete suurema summa muutumise kohta kolme aasta jooksul, mida arvestatakse loa andmise ajal nõutava kapitali määramisel.

²¹ Samuti seotud eeldatav kumulatiivne kahjum, mida kasutatakse käesoleva lõigu alapunkti (b) kohase summa määramiseks.

²² Mõnel juhul on see pigem äriplaani põhistsenaarium kui ebasoodne stsenaarium (vajaduse korral seavad pädevad asutused need mõlemad nõuetekohaselt kahtluse alla), millest tulenevalt määratakse suuremad nõutavate omavahendite summad (nt äritegevuse suurema kasvu tõttu) ja sellest tulenevalt tervikuna suuremad nõutava kapitali summad (hõlmates planeerimisperioodi kolme aasta eeldatava kahjumi summa). Sellisel juhul määratakse nõutava kapitali summa, tuginedes põhistsenaariumile vastavatele esimese kolme aasta suurimatele hinnangulistele nõutavate omavahendite summadele ja esimese kolme aasta kumulatiivse kahjumi summadele.

²³ Stressistsenaariumis prognoositava kahjumi arvestamise eesmärk peaks olema tagada krediidasutuse piisav kerkus tegevuse alguses, seda ka seepärast, et täiendava omakapitali nõuet ei ole veel määratud.

120. Kui pädev asutus leiab, et kapitaliga seotud erandi kohaldamist ei saa loa andmise ajal võimaldada, peaks ta kapitalitaseme määrama vastavalt lõikudes 116–117 sätestatud meetodikale. Selliste erijuhtumite korral, kui pädev asutus leiab, et erandi kohaldamist ei saa loa andmise ajal võimaldada, kuid tal on põhjust arvata, et seda saab võimaldada hiljem, võib pädev asutus rakendada meetmeid, et leevendada loa andmise ajal nõutava kapitalitaseme mõju.

8.3 Kapitali kvaliteet, sisse makse ja kättesaadavus

121. Pädev asutus peaks kontrollima punkti 9.2 kohaselt määratud kapitali adekvaatsust kooskõlas kapitalinõuete määruse II ja III osa I jaotise asjakohaste sätete kohaste kvaliteedinõuetega. Kapitalinõuete direktiivi artikli 12 lõike 2 kohaselt koosneb algkapital üksnes kapitalinõuete määruse artikli 26 lõike 1 punktides a–e osutatud ühest või mitmest omavahendite kirjest.

122. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas krediidasutuse kapital on omanikuvaradest eraldatud ning üksnes krediidasutusele kasutamiseks täies ulatuses, viivitamata ja piiranguteta kättesaadav.

123. Kapitali see osa, mis tuleb enne loa andmist täies ulatuses sisse maksta, on üks järgmistest summadest, olenevalt sellest, kumb on suurem:

a) punkti 9.2 kohaselt määratud kapitali osa, mida on vaja esimese tegevusaasta kulude täielikuks katmiseks (st omavahendid, mida on vaja usaldatavusnõuete täielikuks täitmiseks esimese 12 kuu jooksul ja selle perioodi lõppedes, arvestades selle perioodi eeldatavat kahjumit), või

b) algkapital pluss esimese aasta kahjum.

124. Pädevad asutused peaksid enne loa andmist piisavate tõendite alusel kontrollima, et täielikult sissemaksmisele kuuluv punktis a või b ostetud kapitaliosa on täies ulatuses sisse makstud, see on seaduslikku päritolu ja see on kirjendatud ettevõtja aruandlusdokumentides. Et hinnata rahaliste vahendite allikate²⁴ seaduslikkust, peaksid pädevad asutused kohaldama Euroopa järelevalveasutuse suuniste „Ühissuunistes finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks“²⁵ punktides 14.5 ja 14.6 sätestatud kriteeriume, mis käsitlevad tegevust, mille tulemusena rahalised vahendid saadi, ja nende vahendite ülekandmise viise, pöörates tähelepanu sellele, kas need võivad suurendada rahapesu- või terrorismi rahastamise riski.

²⁴ „Rahaliste vahendite allikas“ tähendab ärisuhtes või juhutehingus kasutatavate rahaliste vahendite päritolu. See hõlmab nii tegevust, mille tulemusena on saadud ärisuhtes kasutatavad rahalised vahendid (nt kliendi palk) kui ka kliendi rahaliste vahendite ülekandmise viisi. Rahalised vahendid võivad tuleneda ka „vara allikast“, mis tähendab kliendi kogu vara päritolu, näiteks pärandus või säästus, vt EBA suuniste EBA/GL/2021/02 (rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurid, 2. märts 2021) lõigu 12 alapunktid n ja o, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/updated-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

²⁵ JC/GL/2016/01, 20. detsember 2016, finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamine, avaldatud aadressil <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/joint-guidelines-for-the-prudential-assessment-of-acquisitions-of-qualifying-holdings>

125. Ilma et see piiraks eespool sätestatu kohaldamist, peaksid pädevad asutused selliste jurisdiktsioonide korral, kus lõigu 123 alapunktides a) või b) nimetatud kapitaliosa tuleb täielikult sisse maksta enne krediidasutusena tegevuse alustamist (mitte enne tegevusloa andmist), loa andmise eesmärgil hoolikalt läbi vaatama kava ja rakendamistähtpäeva, mille taotleja on esitanud kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite*²⁶ artikli 6 lõikega 2, et tagada sellise kapitalisumma täielik sissemaksmine enne krediidasutusena tegevuse alustamist ja selle seaduslik päritolu.

Pädev asutus peaks märkima loas selge sõnaga tingimuse, et loa kohaldamine peatatakse vähemalt kuni selles nimetatud kapitaliosa tegeliku sissemaksmiseni.

126. Pädevad asutused peaksid veenduma, et taotluse esitanud krediidasutusel on koostatud kapitali rakendamise kava, mis käsitleb punkti 9.2 kohaselt määratud kapitali osa, mida ei ole tegevusloa andmise ajal lõikude 123 ja 124 kohaselt sisse makstud ning mis on ette nähtud teise ja kolmanda aasta tegevuskulude katmiseks. Sellises kapitali rakendamise kavas peaks olema märgitud rahastamisallikate liik ja kapitalisüstide ajastus, et vältida võimalikku suutmatust saavutada ärieesmärke ja võimalikku kahjumit, mis takistaks krediidasutuse miinimumkapitalinõuete täitmist. Rahastamisallikate liik – näiteks aktsionäride eraomandis olevad rahalised vahendid, finantsturgudel emiteeritud või emiteeritavad finantsinstrumendid ning omavahenditega seotud kokkulepped ja lepingud – tuleks hoolikalt läbi vaadata, tagamaks, et allikad on seaduslikku päritolu ning nendega seotud tingimuste kohaselt viivitamata kättesaadavad.

²⁶ „Kui algkapitali ei maksta täielikult sisse ajal, mil pädevale asutusele esitatakse taotlus, esitatakse taotlusega kava ja rakendamistähtaeg, et tagada algkapitali täielik sissemaksmine enne krediidasutuse tegevuse alustamiseks loa saamist.“

9. SISEJUHTIMINE

9.1 Üldkriteeriumid

127. Pädevad asutused peaksid hoolikalt ja põhjalikult läbi vaatama tegevusluba taotleva krediidasutuse sisejuhtimiskorra, menetlused ja mehhanismid, pidades silmas, et vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 10 lõikele 2 peavad pädevad asutused tegevusloa andmisest keelduma, kui asjaomane krediidasutus ei tõenda, et ta suudab tagada usaldusväärse ja tõhusa riskijuhtimise.
128. Käesolevates suunistes esitatud ühise hindamismetoodika eesmärk on suunata pädevaid asutusi sisejuhtimiskorra, tegevusstruktuuri, tegevuspõhimõtete ja menetlustega seotud taotlusedokumentide hindamisel. Ühine hindamismetoodika annab juhised peamiste elementide ja aspektide kohta, mida pädevad asutused peavad hindama tegevusloa andmisel, ning ei takista täiendavalt kohaldamast järgmiste dokumentide osi: *EBA suunised sisejuhtimise kohta (teine versioon)*²⁷, *EBA ja ESMA suunised juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta (muudetud)*²⁸, *EBA suunised tasustamise kohta (muudetud)*²⁹, *EBA suunised tegevuse edasiandmise kohta*³⁰ ja *EBA suunised IKT- ja turberiskide juhtimise kohta*³¹. Pädevate asutuste hindamise eesmärk peaks olema tagada krediidasutuse vastavus viidatud *EBA suunistele*.
129. Käesoleva jaotise kohaldamisel ja kooskõlas lõiguga 13 tuleb juhtimisraamistiku, eelkõige sisekontrolliraamistiku ja sealhulgas riskijuhtimisraamistiku korral käsitleda ka rahapesu- ja terrorismi rahastamise riski ning taotlevate krediidasutuste rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise põhimõtete ning menetluste piisavust tuleks hinnata kooskõlas *rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegureid käsitlevate EBA suunistega*³².
130. Pädevad asutused peaksid saama täieliku ettekujutuse sellest, milline on krediidasutuse organisatsiooniline korraldus, ning selge ülevaate krediidasutuse juhtimis- ja tegevusstruktuurist, samuti muudest kordadest, protsessidest ja mehhanismidest, mis kõik peaksid olema hästi kavandatud. Tegevusloa taotleja peaks olema nõuetekohaselt varustatud,

²⁷ EBA/GL/2021/05, 2. juuli 2021, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/guidelines-internal-governance-second-revision>

²⁸ EBA/GL/2021/06, 2. juuli 2021, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/joint-esma-and-eba-guidelines-assessment-suitability-members-management-body-revised>

²⁹ EBA/GL/2021/04, 2. juuli 2021, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies-second-revision>

³⁰ EBA/GL/2019/02, 25. veebruar 2019, avaldatud aadressil <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing-arrangements>

³¹ EBA/GL/2019/04, 29. november 2019, avaldatud aadressil <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

³² EBA/GL/2021/02, 1. märts 2021, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/revised-guidelines-on-ml-tf-risk-factors>

et teda saaks pidada piisavalt suutlikuks, tegelemaks sihipäraste tegevustega kindlalt ja usaldusväärset.

131. Pädevad asutused peaksid veenduma, et taotlusdokumentides on kavandatud korrad, protsessid ja mehhanismid, mis tõendavad asjakohaselt selget, läbipaistvat ja usaldusväärset juhtimisstruktuuri, millega tagatakse tõhus otsustamine ja hea valitsemistava ning volituste ja kohustuste selge jaotuse organisatsiooni kõigil tasanditel ja juhtorganite vahel.
132. Pädevate asutuste sisejuhtimise nõuete hindamise põhjalikkuse otsustamisel tuleks arvestada käesolevate suuniste lõikudes 17–21 sätestatud proportsionaalsuskriteeriume ja tegevusloa taotleja individuaalset riskiprofiili.
133. Hindamine peaks põhinema dokumentidel ja teabel, mille tegevusloa taotlejale krediidiasutus on esitanud eelkõige vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 1 punktile l, artikli 4 punktidele g ja h ning artikli 5 lõike 1 punktidele b–f, ning täiendavatel dokumentidel, mida pädev asutus on nõudnud kooskõlas nimetatud standardite artikli 10 lõikega 1.

9.2 Juhtorgan

9.2.1 Juhtimisfunktsiooni täitev juhtorgan ja järelevalvefunktsiooni täitev juhtorgan

134. Suunised hõlmavad kõiki olemasolevaid juhtimisstruktuure, eelistamata üht teistele. Need ei mõjuta riikliku äriühinguõiguse kohast üldist pädevuste jaotumist. Seega tuleks neid liikmesriikides kohaldada olenemata kasutatavast juhtimisstruktuurist (ühe- ja/või kahetasandiline juhtimisstruktuur ja/või muu struktuur). Direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktides 7 ja 8 määratletud juhtorganit tuleks käsitada organina, kellel on juhtimise (täitevvolitustega) ja järelevalve (täitevvolitusteta) funktsioon³³.
135. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama taotluse, eelkõige põhikirja või muud samaväärsed asutamisdokumendid³⁴ ja juhtorgani pädevusega seotud tingimused³⁵, ning veenduma, et dokumentides on käsitletud nõuetekohaselt juhtorgani ülesandeid ja kohustusi, eristades juhtkonna (täitevvolitustega) funktsiooni ja järelevalvelist (täitevvolitusteta) funktsiooni. Sellega kooskõlas peaksid pädevad asutused eelkõige:
 - (a) kontrollima, et juhtorganil on tegelik ja üldine vastutus krediidiasutuse eest ning juhtorgan määrab krediidiasutuse juhtimiskorra, teeb selle rakendamise järelevalvet ning vastutab selle rakendamise eest, tagades sellega krediidiasutuse tõhusa ja usaldusväärse juhtimise³⁶;

³³ EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 8. Vt ka direktiivi 2013/36/EL põhjendus 56.

³⁴ Esitatakse vastavalt tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

³⁵ Esitatakse vastavalt tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

³⁶ EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 19.

- (b) veenduma, et juhtorgani kohustuste hulgas on järgmise väljatöötamine, heakskiitmine ja järelevalve³⁷: a) üldine äristrateegia ja krediidasutuse peamised tegevuspõhimõtted; b) üldine riskistrateegia, sealhulgas krediidasutuse riskivalmidus, tema riskijuhtimisraamistik ja meetmed, millega tagatakse, et juhtorgan pühendab riskiküsimuste käsitlemiseks ja oma ülesannete täitmiseks piisavalt aega; c) piisav ja tõhus sisejuhtimis- ja -kontrolliraamistik, mis näeb muu hulgas ette selge organisatsioonistruktuuri ja hästi toimiva sõltumatu sisemise riskijuhtimise, vastavuskontrolli ja siseauditi funktsiooni, mille ülesannete täitmiseks on tagatud piisaval tasemel volitused, staatus ja ressursid; d) piisav ja tõhus sisejuhtimis- ja sisekontrolliraamistik, millega tagatakse kohaldatavate nõuete täitmine, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas; e) nii sisekapitali kui ka regulatiivse kapitali summad, liigid ja jaotus, mis võimaldavad nõuetekohaselt maandada krediidasutuse riske; f) krediidasutuse likviidsuse juhtimisega seotud eesmärgid; g) tasustamis põhimõtted, nagu on kirjeldatud lõikudes 170 ja 171; h) juhtorgani liikmete individuaalse ja kollektiivse sobivuse, selle koosseisu, tõhususe ja ametikohtade ülemineku kavandamisega seotud kord; i) võtmeisikute³⁸ valimise ja sobivuse hindamise protsess; j) kord, mille eesmärk on tagada juhtorgani komiteede sisemine toimimine, kui need on loodud³⁹; k) riskikultuur, mis käsitleb krediidasutuse või investeerimisühingu riskiteadlikkust ja riskide võtmisega seotud käitumist; l) ettevõtte kultuur ja väärtused, millega soodustatakse vastutustundlikku ja eetilist käitumist, sealhulgas käitumisjuhend või sarnane dokument; m) huvide konflikti käsitlemise põhimõtted asutuse ja töötajate tasandil ning n) kord, mille eesmärk on tagada raamatupidamis- ja finantsaruandlussüsteemide terviklikkus, sealhulgas finants- ja tegevuskontroll ning seaduste ja asjakohaste standardite järgimine;
- (c) veenduma, et taotluses nähakse ette, et eespool alapunktis b nimetatud ülesannete täitmise seotud raamistike kujundamisel, heakskiitmisel ja nende üle järelevalve tegemisel peaks juhtorgani eesmärk olema tagada kestlik ärimudel, mis arvestab kõiki riske, sealhulgas keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske;
- (d) veenduma, et asjaomastes taotlusdokumentides nähakse ette kord, mille eesmärk on tagada, et juhtorgani liikmete individuaalse ja kollektiivse sobivuse hindamised tehakse tulemuslikult, et juhataja roll ja kohustused on selgelt määratletud, et juhtorgani koosseis ja ametikohtade ülemineku kavandamine on asjakohased ning juhtorgan täidab oma

³⁷ Vt EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 22.

³⁸ Nagu on määratletud EBA suunistes sisejuhtimise kohta, tähendab nimetus „võtmeisikud“ „isikuid, kellel on ametikohast tulenevalt märkimisväärne mõju krediidasutuse või investeerimisühingu juhtimisele, kuid kes ei kuulu juhtorganisse ega ole tegevjuhid. Nende hulka kuuluvad sisekontrolli funktsioonide juhid ja finantsjuht, kui nad ei ole juhtorgani liikmed, ning krediidasutuse või investeerimisühingu riskipõhise lähenemisviisiga tuvastatud muud võtmeisikud. Muude võtmeisikute hulka võivad kuuluda oluliste äriühingute, Euroopa Majanduspiirkonda / Euroopa Vabakaubandusühendusse kuuluvate filiaalide, kolmandates riikides tegutsevate tütarettevõtjate ja muude sisefunktsioonide juhid.“ Vt ka EBA ja ESMA ühissuunised juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta.

³⁹ EBA sisejuhtimist käsitlevate suuniste artikli 22 punkti i kohaselt peaks sellise korraga olema täpsustatud järgmine: „i. vastava komitee roll, koosseis ja ülesanded; ii. asjakohane teabevahetus, muu hulgas soovitude ja järelduste dokumenteerimine ning iga komitee ja juhtorgani, pädevate asutuste ja muude osapoolte vahelised aruandlusahelad“.

ülesandeid tõhusalt kooskõlas *EBA suunistega sisejuhtimise kohta ja EBA suunistega sobivushindamise kohta*;

- (e) veenduma, et juhtimisfunktsiooni täitev juhtorgan peab vastutama juhtorgani määratletud strateegiate rakendamise eest ning arutama vastavate strateegiate rakendamist ja sobivust regulaarselt järelevalvefunktsiooni täitva juhtorganiga; juhtimisfunktsiooni täitval juhtorganil peaks asutuse strateegia kohta hinnangute andmise ja otsuste tegemisega seoses olema õigus esitada laekunud ettepanekute, selgituste ja teabe kohta konstruktiivseid vastuväiteid ning neid kriitiliselt läbi vaadata⁴⁰;
- (f) veenduma (ilma et see piiraks kohaldatava riigisisese äriühinguõiguse alusel määratud kohustusi), et järelevalvefunktsiooni täitva juhtorgani ülesanded hõlmavad järgmist⁴¹:
- a) teha järelevalvet juhtkonna otsustusprotsessi ja tegevuste üle ning tagada tõhus järelevalve juhtorgani juhtimisfunktsioonide täitmise üle, sealhulgas jälgida ja kontrollida selle liikmete individuaalset ja kollektiivset tegevust ning krediidasutuse strateegia elluviimist ja eesmärkide täitmist; b) tagada krediidasutuse sisejuhtimise raamistiku tõhusus ja seda korrapäraselt hinnata ning võtta asjakohased meetmed tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks; c) kontrollida ja jälgida, kas krediidasutuse strateegilisi eesmärke, organisatsioonilist struktuuri ja riskistrateegiat, sealhulgas riskivalmiduse ja riskijuhtimise raamistikku ning muid põhimõtteid (nt tasustamis põhimõtted) ja avalikustamisraamistikku rakendatakse järjepidevalt; d) jälgida, kas krediidasutuse riskikultuuri rakendatakse järjepidevalt; e) teha järelevalvet tegevusjuhendi või sarnase juhise ning tegelike ja potentsiaalsete huvide konfliktide kindlakstegemist, juhtimist ja maandamist võimaldavate põhimõtete rakendamise ja haldamise üle; f) teha järelevalvet finantsteabe ja aruandluse terviklikkuse ning sisekontrolli raamistiku üle, muu hulgas riskijuhtimisraamistiku tõhususe ja usaldusväarsuse üle; g) tagada, et sisekontrolli funktsioonide juhid on võimelised sõltumatult tegutsema ja tegutsevad sõltumatult ning saavad teistele siseüksustele või äriühingutele või üksustele aru andmise kohustusest olenemata tõstatada probleeme ja hoiatada järelevalvefunktsiooni täitvat juhtorganit, kui ilmne peaksid negatiivsed riskisuundumused, mis krediidasutust mõjutavad või võivad mõjutada; h) kontrollida siseauditi kava rakendamist, kaasates eelnevalt riskikomitee ja auditikomitee, kui sellised komiteed on loodud;
- (g) kontrollima, kas loodavate komiteedega seotud asjakohased taotlusedokumentid käsitlevad nende kombinatsiooni, koosseisu ja rolli ning juhtorgani erikomiteede vahelist kohustuste ja ülesannete jaotust vastavalt *EBA suunistele sisejuhtimise kohta*.

136. Kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 (rahapesuvastane direktiiv) artikli 46 lõikega 4 peaksid pädevad asutused kontrollima ka seda, kas taotlusedokumentides nähakse ette sellise juhatuse liikme nimetamine, kes vastutab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmiseks vajalike õigus- ja haldusnormide rakendamise eest.

⁴⁰ Vt EBA suunist sisejuhtimise kohta, lõik 30.

⁴¹ Vt EBA suunist sisejuhtimise kohta, lõik 34.

9.2.2 Juhtimisorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamine

137. Kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 13 lõike 1 teise lõiguga peaksid pädevad asutused nägema ette krediidasutuse juhtorgani liikmete sobivuse hindamise ja keelduma loa andmisest, kui nad ei vasta kapitalinõuete direktiivi artikli 91 lõikes 1 sätestatud nõuetele.
138. Kui asjakohane, peaksid pädevad asutused nägema ette ka EBA *sisejuhtimist käsitlevate suuniste* määratluse kohaste võtmeisikute sobivushindamise.
139. See sobivushindamine tuleks teha kooskõlas *juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamist käsitlevate EBA ja ESMA suunistega*.

9.3 Organisatsioonistruktuur

140. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas krediidasutuse organisatsioonistruktuurist ilmneb, et organisatsioon on tugev ja selles on ette nähtud tõhusad aruandlusahelad, kohustuste jaotus ning riskide mõõtmine ja juhtimine, sealhulgas edasine järelevalve, et tagada krediidasutuse kindel ja usaldusväärne juhtimine. Läbi tuleks vaadata ka organisatsioonistruktuuri skeem, mis kirjeldab kavandatavat sisekorraldust, näidates osakondi, üksusi, rühmi ja nende jaoks määratud personali.
141. Pädevad asutused peaksid hoolikalt hindama, kas esitatud organisatsioonistruktuur – sealhulgas selle prognoositav suurus, täistööajale taandatud töötajate arv ja süsteemid – on vastavuses ärimudeli, tegevuste liigi ja nende geograafilise jaotusega ning riskidega, mida tegevusluba taotleval krediidasutus kavatab võtta. Sellisel hindamisel tuleks seega tugineda ka äriplaanile, mis vaadatakse läbi vastavalt käesolevate suuniste jaotisele 8.
142. Tegevusloa andmiseks või tegevuse alustamise võimaldamiseks (olenevalt olukorrast) peaksid pädevad asutused olema piisavalt veendunud, et toimub organisatsioonistruktuuri rakendamine, sealhulgas piisava kvalifikatsiooniga töötajate palkamine.
143. Pädevad asutused peaksid pöörama erilist tähelepanu vajadusele vältida selliste läbipaistmatute või tarbetult keerukate struktuuride loomist, millel puudub selge majanduslik põhjendus või õiguslik eesmärk või mida saaks kasutada rahapesu või muude finantskuritegudega seotud eesmärgi saavutamiseks⁴².
144. Kui äriplaanis nähakse ette struktuuride loomine teistes jurisdiktsioonides, peaksid pädevad asutused hindama selliste jurisdiktsioonide tegelikku vastavust maksuläbipaistvust ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevatele ELi ja rahvusvahelistele

⁴² EBA suunistes *sisejuhtimise kohta*, lõigus 76 sätestatakse järgmist: „Krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid vältima keerukate ja potentsiaalselt läbipaistmatute struktuuride loomist. Krediidasutused ja investeerimisühingud peaksid otsustamisel arvestama tehtud riskihindamise tulemusi, et leida, kas vastavaid struktuure võidakse kasutada rahapesu või muude finantskuritegudega seotud eesmärgil ning kas kehtestatud on asjakohased kontrollmeetmed ja õigusraamistik [...]“.

standarditele⁴³. Samuti peaksid nad hindama, kui palju teenib kavandatud struktuur selget ja seaduslikku majanduslikku eesmärki või kui palju võidakse sellega varjata tegelikku tulusaajat või kas äristrateegia (sh struktuuri loomise aluseks olev kliendinõue) annab põhjust ettevaatlikuseks. Pädevad asutused peaksid hindama, kas struktuur takistab krediidasutuse juhtorganil teha asjakohast järelevalvet või takistab krediidasutuse võimet juhtida seotud riski ning kas sellel on omadusi, mis takistavad pädevatel asutustel teha tõhusat järelevalvet⁴⁴.

9.3.1 Ettevõtte väärtused, riskikultuur, käitumisjuhend ja juhtimispoliitika

145. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas ettevõtte väärtustega seotud juhtorgani volitused tagavad kõrgete eetika- ja kutsealaste standardite vastuvõtmise, edendamise ja rakendamise, millega luuakse konstruktiivset vaidlustamist soosiv keskkond, kus otsustusprotsessidega toetatakse eri seisukohti.

146. Kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 5 lõike 1 punkti c alapunkti ii viienda taandega peaksid pädevad asutused läbi vaatama ka juhtorgani mitmekesisust edendava poliitika ning veenduma, et see on kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 88 lõike 2 punktis a sätestatud kriteeriumidega ning sellega seatakse kvantitatiivsed või vajaduse korral kvalitatiivsed eesmärgid mitmekesisuse edendamiseks ja määratakse vastava hindamise sagedus.

9.3.2 Huvide konfliktide juhtimise poliitika

147. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kavandatud huvide konfliktide juhtimise poliitikaga nähakse ette, et juhtorgan vastutab selliste „tõhusate põhimõtete kehtestamise, kinnitamise, rakendamise ja nende alalhoidmise järelevalve eest, mis käsitlevad krediidasutuse või investeerimisühingu tasandil tegelike ja potentsiaalsete huvide konfliktide tuvastamist, hindamist, juhtimist ja maandamist“, ning samuti asutuse ja töötajate, sealhulgas juhtorgani ja töötajate lähimate pereliikmete vahelistest suhetest tulenevate huvide konfliktide tuvastamist, hindamist, juhtimist ja maandamist⁴⁵.

148. Seoses krediidasutuse tasandi huvide konfliktidega peaksid pädevad asutused veenduma, et huvide konflikti juhtimise poliitikaga nõutakse asutustes huvide konfliktide juhtimise või asjakohasel juhul maandamise meetmete dokumenteerimist⁴⁶ ning nähakse muu hulgas ette ülesannete asjakohane eraldamine, teabebarjääride loomine ja seotud osapooltega tehtavate tehingute menetlused.

⁴³ Sisejuhtimist käsitlevate EBA suuniste lõigu 76 alapunkti a kohaselt tuleb arvestada järgmist: „kui suures ulatuses vastab jurisdiktsioon, kus struktuur luuakse, maksustamise läbipaistvust ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevatele Euroopa Liidus kehtestatud ja rahvusvahelistele standarditele;“.

⁴⁴ EBA suunised *sisejuhtimise kohta*, lõigu 76 punktid a–f.

⁴⁵ Vt EBA suunised *sisejuhtimise kohta*, jaotised 11 ja 12.

⁴⁶ Vt EBA suunised *sisejuhtimise kohta*, lõik 107.

149. Seoses töötajate tasandi huvide konfliktidega peaksid pädevad asutused veenduma, et poliitikaga hõlmatakse vähemalt *sisejuhtimist käsitlevate EBA suuniste*⁴⁷ lõigus 109 ette nähtud olukorrad ning nähakse ette „huvide konfliktide tuvastamise ja ennetamise, huvide konfliktide olulisuse hindamise ning maandamismeetmete võtmise menetlused, meetmed, dokumenteerimismõõded ja kohustused“.

9.3.3 Rikkumisest teatamine, turu kuritarvitamine, tootejuhtimine, tarbijakaitse, kaebuste käsitlemine

150. Pädevad asutused peaksid vaatama läbi rikkumisest teatamise poliitika, tagamaks, et töötajad võivad ohutult teatada võimalikest või tegelikest regulatiiv- või sisenõuete rikkumistest. Huvide konfliktide vältimiseks peaks töötajatel olema võimalik teatada rikkumistest väljaspool tavapärast aruandlusahelat. Teavituskord peaks tagama nii rikkumisest teatava isiku kui ka väidetavalt rikkumise sooritamise eest vastutava füüsilise isiku isikuandmete kaitse kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus).

151. Pädevad asutused peaksid veenduma, et poliitikaga käsitletakse võimaliku või tegeliku rikkumise teabe menetlemise protsessi ja teavet esitava isiku kaitset kooskõlas *EBA suunistega sisejuhtimise kohta*.

152. Pädevad asutused peaksid vaatama läbi turu kuritarvitamisega seotud poliitika, tagamaks, et krediidiastutus järgib turu kuritarvitamise takistamiseks vajalikke asjakohaseid standardeid. Eelkõige peaks see käsitlema turu kuritarvitamisega seotud rikkumiste tuvastamise, haldamise ja nendest teatamise protsessi.

153. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kavandatud tootejuhtimispoliitikaga tagatakse kooskõlas *EBA suunistega jaepangandustoodete järelevalve- ja juhtimiskorra kohta*⁴⁸ see, et luba taotleb krediidiastutus, kes tegutseb tootja ja/või turustajana, rakendab usaldusväärset tootejuhtimispoliitikat, millega nähakse ette siseprotsessid, funktsioonid ja strateegiad, et i) tagada tarbijate huvide, eesmärkide ja omadustega arvestamine, ii) vältida tarbijatele võimaliku kahju tekitamist ning iii) vähendada huvide konflikte.

⁴⁷ EBA suunistes *sisejuhtimise kohta*, lõigus 111 sätestatakse järgmist: „Poliitika peaks käsitlema vähemalt allpool kirjeldatud olukordi või suhteid, kus võib tekkida huvide konflikt:

- a. majandushuvide (nt aktsiad, muud omandiõigused ja liikmesused, finantsosalused ja muud äriklientidega seotud majandushuvide, intellektuaalomandiõigused, töötajate omandisse kuuluvale ettevõttele antud krediidiastutuse või investimisühingu laenud, organi liikmesus või vastuoluliste huvidega organi või üksuse omamine);
- b. isiklikud või tööalased suhted krediidiastutuses või investimisühingus olulist osalust omavate isikutega;
- c. isiklikud või tööalased suhted usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalasse kuuluvate krediidiastutuste või investimisühingute või üksuste töötajatega (nt peresuhted);
- d. muu töösuhe ja varasemad töösuhted lähiminevikus (nt viie aasta jooksul);
- e. isiklikud või tööalased suhted asjaomaste väliste sidusrühmadega (nt sidemed oluliste tarnijate, konsultantide või muude teenuseosutajatega);
- f. poliitiline mõjuvõim või poliitilised suhted.“

⁴⁸ EBA/GL/2015/18, avaldatud aadressil <https://www.eba.europa.eu/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>

154. Pädevad asutused peaksid vaatama läbi kavandatud tarbijakaitsepoliitika, tagamaks, et luba taotlev krediidasutus kehtestab usaldusväärse tarbijakaitsepoliitika, mille eesmärk on pakkuda tarbijatele asjakohast teavet ja neid kaitsta. Eelkõige peaks olema tagatud, et tarbijakaitsepoliitika on kooskõlas õigusraamistikuga ja sellega sätestatakse asjaomaste töötajate asjakohane ning piisav koolitamine. Selleks peaks see käsitlema standardeid ja põhimõtteid, nõuete täitmise jälgimist ja töötajate teadlikkuse aspekti.
155. Pädevad asutused peaksid läbi vaatama kavandatud kaebuste käsitlemise poliitika, tagamaks, et krediidasutus pakub tarbijatele asjakohast kaitset kooskõlas kohaldatavate regulatiivnõuetega. Kavandatud poliitika peaks käsitlema kaebuste vastuvõtmise, hindamise ja neile vastamise protsessi.

9.4 Sisekontrolliraamistik

156. Pädevad asutused peaksid hindama, kas luba taotleval krediidasutusel on asjakohane sisekontrolliraamistik, mis on vastavuses krediidasutuse kavandatud tegevuse, ärimudeli, keerukuse ja seotud riskidega (nt kliendisuhete loomine veebis, küberturbe kaitse ja kord). Pädevad asutused peaksid veenduma, et ette nähtud inimressursid on asjakohased ja piisavad nii täistööajale taandatud töötajate arvu kui ka töötajate kvalifikatsiooni suhtes ning süsteemid ja eelarve sobivad ülesannete täitmise toetamiseks.
157. Pädevad asutused peaksid taotlusedokumentid läbi vaatama ja veenduma, et ülesannete ja kohustuste jaotus võimaldab juhtorganil täielikult mõista oma krediidasutuse struktuuri⁴⁹, ning tagama, „et sisekontrolli funktsioonide täitjad oleksid sõltumatud äriiinidest, mida nad juhivad. Muu hulgas tuleks tagada piisav ülesannete lahusus, asjakohase töötajate ja finantsvahendite olemasolu ning volitused vastava rolli efektiivseks täitmiseks. Krediidasutuse või investeerimisühingu aruandlusahelad ja ülesannete jaotus (eelkõige võtmeisikute vahel) peaks olema selge, täpselt määratletud, ühtne, jõustatav ja nõuetekohaselt dokumenteeritud.“⁵⁰
158. Pädevad asutused peaksid saama selge kinnituse, et sisekontrolliraamistik hõlmab kõiki krediidasutuse valdkondi ja kajastab kolme kaitseliini mudelit, millega tuvastatakse riskide käsitlemise ja juhtimise funktsioonid.
159. Selleks peaksid pädevad asutused kontrollima, kas on kehtestatud kord, millega tagatakse, et esimese kaitseliini moodustavad äri- ja tugiüksused vastutavad kõigepealt nende tegevusega kaasnevate riskide tuvastamise ja juhtimise eest ning asjakohaste protsesside ja kontrollide kehtestamise ja alalhoidmise eest, et tagada selliste riskide analüüsimine, mõõtmine, järelevalve, nõuetekohane teatamine ja hoidmine krediidasutuse riskivalmiduse taseme piires ning vastavus asutusesisestele ja -välistele regulatiivnõuetele.

⁴⁹ EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 71.

⁵⁰ EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 68.

160. Riskijuhtimise funktsiooni ja vastavuskontrolli funktsiooni täitjad, kes toimivad teise kaitseliinina, ning siseauditi funktsiooni täitja, kes toimib kolmanda kaitseliinina, moodustavad ühiselt sisekontrolliraamistiku sisekontrollifunktsioonid. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas need funktsioonid luuakse, arvestades lõikudes 17–21 sätestatud proportsionaalsuskriteeriume, ning neile tagatakse nende ülesannete täitmiseks asjakohane ja piisav volitus ja staatus ning otsene juurdepääs juhtorganile.
161. Tagamaks, et sisekontrolli funktsioonid vastavad sõltumatuse nõuetele⁵¹, peaksid pädevad asutused taotlusdokumentide põhjal kontrollima, kas nähakse ette järgmine:
- (a) nende töötajad ei täida selliste tegevustega seotud ülesandeid, mida sisekontrolli funktsioonid peavad jälgima ja kontrollima;
 - (b) sisekontrolli funktsioonid on organisatsiooniliselt eraldi tegevusest, mida nad on määratud jälgima ja kontrollima;
 - (c) krediidasutuse juhtorgani liikmete üldvastutusest olenemata ei tohiks sisekontrolli funktsiooni juht alluda isikule, kes vastutab sisekontrolli funktsiooni jälgitava ja kontrollitava tegevuse juhtimise eest;
 - (d) sisekontrolli funktsioonide töötajate tasustamine ei tohiks olla seotud selle tegevuse tulemuslikkusega, mida sisekontrolli funktsioon jälgib ja kontrollib, ning see ei tohiks ohustada nende objektiivsust ka teisiti.
162. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas sisekontrolli funktsioonide juhid vastavad järgmistele nõuetele:
- a) nad määratakse ametisse adekvaatsel hierarhiatasemel, mis annab kontrollifunktsiooni juhile kohustuste täitmiseks asjakohased volitused ja asjakohase staatuse;
 - b) nad on nende kontrollitavatest äriiinidest või üksustest sõltumatud;
 - c) nad annavad aru juhtorganile ja vastutavad otse juhtorgani ees ning nende tulemuslikkuse peaks üle vaatama juhtorgan;
 - d) vajaduse korral on neil juurdepääs ja nad annavad aru otse järelevalvefunktsiooni täitvale juhtorganile, et osutada probleemidele ja hoiatada järelevalvefunktsiooni täitjat, kui krediidasutust ohustavad või võivad ohustada teatud suundumused.
163. Sisekontrolli funktsioonide tõhusa täitmise tagamiseks peaksid pädevad asutused veenduma, et nende jaoks eraldatakse piisavad eelarvevahendid ja piisava kvalifikatsiooniga töötajad, arvestades kavandatavate tegevuste liike, ning nende jaoks on asjakohane IKT-süsteem ja tugiteenused.

⁵¹ Vt EBA suunised sisejuhtimise kohta, lõik 175.

9.4.2 Riskijuhtimise funktsioon

164. Pädevad asutused peaksid veenduma, et sisekontrolliraamistiku osana kehtestab krediidasutus kogu krediidasutust hõlmava tervikliku riskijuhtimisraamistiku, täielikult arvestades krediidasutuse kõigi riskipositsioonide majanduslikku sisu.
165. Pädevad asutused peaksid veenduma, et riskijuhtimise funktsioon toetab usaldusväärse riskijuhtimisraamistiku rakendamist kogu krediidasutuses ning tema rolliga krediidasutuses kaasneb osalemine järgmises: a) riskistrateegia koostamine ja otsused; b) oluliste muudatuste hindamine; c) riskide tuvastamine, mõõtmine, hindamine, juhtimine, maandamine, järelevalve ja aruandlus; d) riskivalmiduse või riskitaluvuspiiriga seotud rikkumiste hindamine ja parandusmeetmete soovitamise. Selleks peaksid pädevad asutused läbi vaatama ka selliste riskide juhtimiseks kavandatud strateegia ja seda hindama, pöörates sealhulgas tähelepanu riskitaluvuse ja -valmiduse kohta esitatud teabele ning meetmetele, millega hinnanguline risk viiakse vastavusse riskivalmidusega.
166. Riskijuhtimise funktsiooni rolli osas seoses riskistrateegia ja otsuste tegemisega peaks pädevate asutuste läbivaatamise eesmärk olema kontrollida, kas taotluses nähakse ette, et riskijuhtimise funktsioon osaleb aktiivselt juba varajases etapis ja pidevalt järgmises: krediidasutuse riskistrateegia väljatöötamine, tõhusate riskijuhtimisprotsesside tagamine krediidasutuses ning juhtorganile asjakohase riskialase teabe tagamine, et võimaldada krediidasutuse riskivalmidustaseme määramist. Pädevad asutused peaksid tagama, et riskijuhtimise funktsioonile on kavandatud ülesanne hinnata riskistrateegia ja -valmiduse kestlikkust ning viimasest tuletatakse asjakohaselt konkreetset riskitaluvuspiirid, sealhulgas äriüksuste tasandil, ning riskijuhtimise funktsioon kaasatakse arutelluse, enne kui juhtorgan võtab vastu riskistrateegiaid käsitleva otsuse.
167. Seoses riskijuhtimise funktsiooni rolliga oluliste muudatuste hindamisel peaksid pädevad asutused kontrollima, kas on ette nähtud riskijuhtimise funktsiooni kaasamine arutelluse enne erandlike tehingute otsustamist, et võimaldada hinnata selliste muudatuste ja erandlike tehingute mõju krediidasutuse üldriskile ning esitada järeldused enne otsustamist otse juhtorganile.
168. Seoses riskijuhtimise funktsiooni rolliga riskide tuvastamisel, mõõtmisel, seirel ja maandamisel ning heakskiidu saamiseks nende riskide ja seotud riskikontsentratsioonide kohta juhtorganile aru andmisel peaksid pädevad asutused tagama, et vastav poliitika ja kord on kehtestatud ning riskijuhtimise funktsioonil on juurdepääs kõigile äriüksustele ja muudele üksustele, mille tegevusega võivad kaasneda riskid.
169. Riskijuhtimise funktsioonil peaks olema ka ülesanne hinnata sõltumatult riskivalmiduse või riskitaluvuspiiriga seotud rikkumisi (sh leida põhjus ning teha õiguslik ja majanduslik analüüs, et võrrelda riskipositsiooni lõpetamise, vähendamise või maandamise tegelikke kulusid selle säilitamise võimaliku kuluga). Ette peaks olema nähtud, et riskijuhtimise funktsioon teavitab asjaomaseid äriüksusi ja juhtorganit ning soovib võimalikke parandusmeetmeid. Selleks peaks riskijuhtimise funktsioonil olema juht, kui rikkumine on oluline, võimalus anda aru otse

järelevalvefunktsiooni täitvale juhtorganile, ilma et see piiraks riskijuhtimise funktsiooni kohustust anda aru teistele asutusesisestele funktsioonidele ja komiteedele.

9.4.3 Tasustamispoliitika

170. Kavandatud tasustamispoliitika korral peaksid pädevad asutused lisaks kapitalinõuete direktiivi artikli 92 lõike 2 punktis aa osutatud sooneutraalsuse nõude täitmise hindamisele kontrollima ka seda, kas selliste töötajate tasustamise poliitika, kelle ametialasel tegevusel on oluline mõju krediidasutuse riskiprofiilile,⁵² on kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikliga 94 ja *EBA suunistega tasustamispoliitika kohta*.

171. Eelkõige peaksid nad hindama, kas kavandatud tasustamispoliitika: a) on kooskõlas krediidasutuse kavandatud riskivalmiduse, tema äistrateegia ja pikaajaliste huvidega ning kas kavaga nähakse ette, et seda hoiab alal, selle kiidab heaks ja vaatab üle juhtorgan; b) näeb ette, et töötajad, kellel on oluline mõju krediidasutuse riskiprofiilile, tuvastatakse asjakohaselt kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 92 lõikega 3 ja artikli 94 lõikega 3; c) näeb ette konkreetsed töötasunõuded nendele töötajatele, muu hulgas i) põhitasu ja muutuvtasu suhte kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 94 lõike 1 punktiga g ning ii) finantsinstrumentides väljamaksete tegemise korra ning edasilükkamise korra, sealhulgas muutuvtasu hilisema tagasinõudmise tingimused kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikli 94 lõike 1 punktidega l, m ja n⁵³.

9.4.4 Vastavuskontrolli funktsioon

172. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kavaga on ette nähtud, et vastavuskontrolli funktsioon juhib nõuete mittejärgimisest tulenevat riski, annab juhtorganile nõu meetmete kohta, mida tuleb võtta, et tagada kohaldatavate õigusnormide ja standardite järgimine, ning rakendab juhtorgani järelevalve all poliitikat ja menetluskorda nõuete mittejärgimisest tulenevate riskide juhtimiseks ja nõuete täitmise tagamiseks. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas vastavuskontrolli funktsioon on tegevuste liike ja geograafilist jaotuse (nt jurisdiktsioonides kohaldatavate erisuguste riigisiseste õigusaktide järgimine piiriülese tegevuse korral), riskide ja keerukuse suhtes asjakohane, tehes seda kooskõlas ärimudeli ja äriplaani hindamisega, mis toimub vastavalt käesolevate suuniste jaotisele 8.

173. Vastavuskontrolli funktsioon peaks tagama, et vastavusseire toimub struktureeritud ja täpselt määratletud vastavusseireprogrammi alusel ning vastavuskontrolli põhimõtteid järgitakse. Kavandatud peaks olema ka see, et vastavuskontrolli funktsioon ja riskijuhtimise funktsioon teevad oma ülesannete täitmisel koostööd ning vahetavad teavet, kui see on asjakohane.

174. Pädevad asutused peaksid samuti kontrollima, kas vastavuskontrolli funktsioonil on ülesanne kontrollida tihedas koostöös riskijuhtimise funktsiooni ja õigusüksusega, kas uued tooted ja

⁵² Esitatakse vastavalt tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

⁵³ Eelkõige tuleb tähelepanu pöörata kapitalinõuete direktiivi artikli 94 lõigetes 3 ja 4 sätestatud eranditele.

uued menetlused on kooskõlas kehtiva õigusraamistikuga ning asjakohasel juhul õigusaktide, eeskirjade ja järelevalvenõuete teadaolevate tulevaste muudatustega.

175. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas vastavuskontrolli funktsiooni raames või sellest eraldi on ette nähtud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonna vastavuskontrolli funktsiooni ja sisepoliitika loomine, et tagada rahapesu ja terrorismi rahastamist käsitlevate õigusaktide järgimine.

9.4.5 Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika

176. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika, mille tegevusluba taotleb krediidasutus on esitanud vastavalt *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artikli 5 lõike 1 punkti c alapunktile iii, annab ülevaate rahapesu- ja terrorismi rahastamise riski vähendamiseks kehtestatavatest põhimõtetest ja menetlustest, millele on osutatud rahapesuvastase direktiivi artikli 8 lõikes 3. Seda tehes arvestavad pädevad asutused lõikudes 17–21 sätestatud proportsionaalsuskriteeriume.

177. Pädevad asutused peaksid veenduma, et kavandatud poliitikaga käsitletakse kõiki rahapesuvastase direktiivi artikli 8 lõikes 4⁵⁴ sätestatud elemente ning põhjendatakse, kuidas tegevusluba taotleb krediidasutus tagab, et ta suudab alates turulepääsu esimesest päevast maandada ja tõhusalt juhtida rahapesu- ja terrorismi rahastamise riski, mille suhtes ta on avatud.

9.4.6 Siseauditi funktsioon

178. Pädevad asutused peaksid lõikudes 17–21 sätestatud proportsionaalsuskriteeriume arvestades hindama, kas tegevusluba taotleb krediidasutus on loonud sõltumatu ja tõhusa siseauditi funktsiooni. Pädevad asutused peaksid täielikult veenduma, et siseauditi funktsioon suudab riskipõhist lähenemisviisi rakendades erapooletult hinnata krediidasutuse kõigi tegevuste (sh edasiantavate tegevuste) ja üksuste vastavust nii krediidasutuse poliitikale ja menetlustele kui ka välisnõuetele (muudele kui usaldatavusnõuetele), ning objektiivselt kinnitama nende vastavust.

179. Selleks peaksid pädevad asutused hindama, kas siseauditi funktsiooni organisatsiooniline sõltumatus ja siseaudiitorite objektiivsus on tagatud kohustusega anda aru otse juhtorganile ning kas on tagatud piisavad vahendid funktsiooni ülesannete täitmiseks. Sellega seoses tuleks

⁵⁴ Selles on sätestatud järgmine: „Lõikes 3 osutatud põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid hõlmavad järgmist:

- (a) ettevõttesiseste põhimõtete, kontrollimeetmete ja protseduuride väljatöötamine, sealhulgas riskijuhtimistavade mudel, kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed, teatamine, andmete säilitamine, sisekontroll, nõuete täitmise kontroll, sealhulgas vastavuskontrolli eest vastutava isiku määramine juhtkonna tasandil, kui see on asjakohane äritegevuse mahtu ja laadi silmas pidades, ja töötajate kontroll;
- (b) kui see on ettevõtte suurust ja laadi silmas pidades asjakohane, sõltumatu audititalitus, kes testib punktis a osutatud põhimõtteid, kontrollimeetmeid ja protseduure.“

samuti tagada, et siseauditi funktsioonil on oma ülesannete täitmiseks piiramatu juurdepääs kogu krediidasutuse kõigile andmetele, dokumentidele, teabele ja hoonetele.

180. Pädevad asutused peaksid hindama ka seda, kas siseauditi funktsiooni ülesanded hõlmavad vähemalt järgmist:

- (a) hinnata sisekontrolliraamistiku sobivust, sealhulgas poliitika ja menetluste asjakohasust ning nende vastavust õiguslikele ja regulatiivnõuetele;
- (b) töötada vähemalt kord aastas välja auditikava, mis põhineb iga-aastase siseauditi kontrollieesmärkidel ja mille peab heaks kiitma juhtorgan;
- (c) esitada oma tegevuse tulemuste alusel soovitusi.

181. Samuti peaksid pädevad asutused kontrollima, kas esimese kolme tegevusaasta jaoks kavandatud meetodika ja siseauditi kava, sealhulgas välisteenuste auditeerimine, on kooskõlas organisatsioonistruktuuri, tegevuste liikide ja riskiprofiiliga, mis on kajastatud jaotise 8 kohaselt hinnatavas äriplaanis.

9.4.7 Tegevuskerksuse ning talitluspidevuse poliitika ja kava

182. Talitluspidevuse poliitika ja kava kirjeldusest peaks nähtuma, et taotlejal on usaldusväärne talitluspidevuse juhtimise kava, et tagada tema suutlikkus tegutseda pidevalt ja vähendada kahjumit äritegevuse tõsiste häirete korral. See peaks tagama, et talitluspidevuse poliitika ja kava sisaldavad äritegevuse häiretega seotud peamiste riskide analüüsi ja ülevaadet leevendusmeetmetest ning näevad ette talitluspidevuse kava korrapärase testimise.

9.4.8 IKT-poliitika ja -süsteemid

183. Pädevad asutused peaksid hindama, kas IKT-poliitika tagab krediidasutusele usaldusväärsed info- ja sidesüsteemid ning kas IKT-süsteemid suudavad täielikult toetada riskiandmete koondamist nii tavapärasel kui ka stressiolukorras. Pädevad asutused peaksid eelkõige hindama, kas krediidasutus suudab teha vähemalt järgmist:

- (a) koostada täpseid ja usaldusväärseid riskiandmeid;
- (b) koguda ja koondada kõiki olulisi riskiandmeid kogu krediidasutuse ulatuses;
- (c) koostada ajakohaseid riski koondandmeid õigel ajal;
- (d) koostada riski koondandmeid, et vastata juhtorgani või pädevate asutuste mitmesugustele päringutele;
- (e) tagada asutuste sihipärasest tegevust toetavate info- ja sidesüsteemide kindel, usaldusväärne ja turvaline toimimine.

184. Seoses IKT- ja turberiskiga⁵⁵ peaksid pädevad asutused veenduma, et juhtimisraamistik tagab krediidasutuste tegevust toetavate info- ja sidesüsteemide kindla, usaldusväärse ja turvalise toimimise ning IKT-riskide adekvaatse ennetamise, seire ja maandamise nii tavapärases kui ka stressiolukorras. Pädevad asutused peaksid eelkõige hindama järgmist:

- (a) kas juhtorganil on üldvastutus finantseerimisasutuste IKT-strateegia (mis peaks olema kooskõlas finantseerimisasutuste üldise äristrateegiaga) rakendamise kehtestamise, heakskiitmise ja järelevalve eest;
- (b) kas IKT- ja turberiskide juhtimise raamistiku tõhusa toimimise võimaldamiseks on selgelt määratletud ja jaotatud olulised rollid ja kehtestatud aruandlusahel, sealhulgas kas IKT-tegevuse vajaduste täitmiseks ning IKT- ja turberiskide juhtimise toetamiseks on eraldatud piisavalt eelarvevahendeid;
- (c) kas IKT- ja turberiskide juhtimise ja järelevalve ülesanne on sõltumatul ja objektiivsel kontrollifunktsioonil, mis on asjakohaselt eraldatud IKT-üksuse tegevusprotsessidest ja ei vastuta siseauditi eest, ning sõltumatule siseauditi funktsioonile;
- (d) kas on kehtestatud kord, millega tagatakse ärifunktsioonide, rollide ja tugiprotsesside ajakohastatud kaardistuse kindlaksmääramine, kehtestamine ja alalhoidmine, et leida nende olulisus ja vastastiksõltuvused seoses IKT- ja turberiskidega;
- (e) seoses teabe hoidmisega IKT-süsteemides – kas on kehtestatud infoturbenõuded;
- (f) kas on määratletud IKTga seotud sõltuvuse ulatus, keerukus ja tähtsus, kui kavandatakse IKT-teenuste operatiivfunktsioonide ja IKT-süsteemidega seotud mis tahes tegevuse edasiandmist (sh edasiandmist kontserni üksustele) või kolmandate isikute kasutamist seoses selliste funktsioonide ja tegevustega.

⁵⁵ Nagu on määratletud EBA suunistes *IKT- ja turberiskide juhtimise kohta*, tähendab väljend „IKT- ja turberisk“ järgmist: „Sellise kahju risk, mis tekib konfidentsiaalsusnõude rikkumisest, süsteemide ja andmete terviklusega seotud rikestest, süsteemide ja andmete sobimatuses või käideldamatuses või võimetusest muuta infotehnoloogiat (IT) mõistliku aja jooksul ja mõistlike kuludega, kui keskkond või äritegevuse nõuded muutuvad (st kohanemisvõimekus). See hõlmab turberiske, mis tulenevad ebapiisavatest või nurjunud siseprotsessidest või välissündmustest, sh küberrünnakutest või ebapiisavast füüsilisest turbest.“

10. Olulise osalusega aktsionärid ja osanikud

185. Kapitalinõuete direktiivi artikli 14 lõike 1⁵⁶ kohaldamiseks peaksid pädevad asutused läbi vaatama aktsionäride ja osanikega seotud teabe, mille taotleb krediitiasutus on esitanud kooskõlas *tegevusloa andmisel nõutava teabe regulatiivsete tehniliste standardite* artiklitega 8 ja 9.
186. Kapitalinõuete direktiivi artikli 14 lõike 2⁵⁷ kohaldamiseks peaksid pädevad asutused hindama aktsionäride ja osanike vastavust kapitalinõuete direktiivi artikli 23 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, mille kohta on esitatud täpsustav teave *Euroopa järelevalveasutuse ühissuunistes, mis käsitlevad olulise osalusega seotud usaldatavushindamist*⁵⁸.

⁵⁶ Selles on sätestatud järgmine: „1. Pädevad asutused annavad krediitiasutuse tegevuse alustamiseks loa üksnes siis, kui krediitiasutus on neile teatanud kõigi otseselt või kaudselt krediitiasutuses olulist osalust omavate, nii füüsilisest kui juriidilisest isikust aktsionäride või osanike nimed ning nende osaluste suuruse või olulise osaluse puudumisel kahekümne kõige suurema osalusega aktsionäri või osaniku nimed. [...]“.

⁵⁷ Selles on sätestatud järgmine: „Pädevad asutused keelduvad krediitiasutusele tegevuse alustamiseks loa andmisest, kui nad krediitiasutuse kindla ja usaldusväärse juhtimise tagamise vajadusest lähtudes ei ole veendunud aktsionäride või osanike sobivuses, eelkõige siis, kui artikli 23 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud. Kohaldatakse artikli 23 lõikeid 2 ja 3 ning artiklit 24.“

⁵⁸ JC/GL/2016/01, 20. detsember 2016, avaldatud aadressil https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLs_EN.pdf